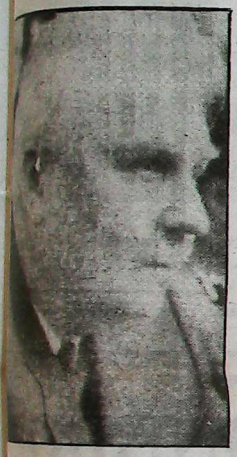
ՍԱՐԴԱՐԱԲԱԴ
SARDARABAD

BUENOS AIRES Nº 580 Miércoles 18 de Julio de 1990

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

UNO SE VA, OTRO VIENE

Ivaskho por Ligachov

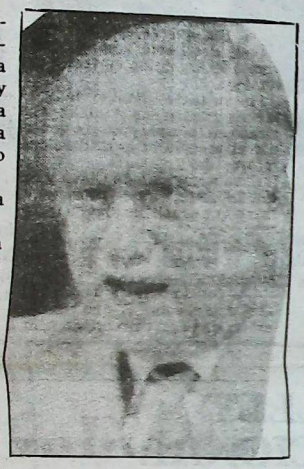

LIGACHOV

El Congreso del Partido Comunista reunido en Moscú, definio posiciones. La línea dura y conservadora de Yegor Ligachov llegó a su fin y fue reemplazada por la nueva política de apertura de *Gorbachov* que apoya el nuevo Secretario General Adjunto elegido por dicho Congreso, *Vladimir Ivaskho,* de 58 años de edad contra los 70 de su oponente.

Según *Yeltsin: "Ligachov* seguirá defendiendo el poder del aparato del Partido y luchará hasta el final, a pesar de todo el mal que hará con ello al pueblo".

Por su parte, *Gorbachov* había advertido, antes: *"Si alguno de los delegados viene al congreso con la esperanza de retrotraer al Partido a las antiguas condiciones cómodas o no, no es esa la cuestión. Están seriamente equivocados"...*

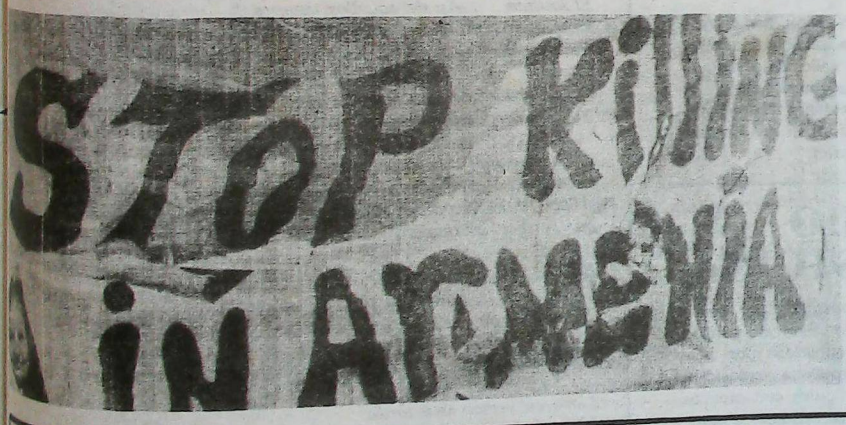
IVASKHO

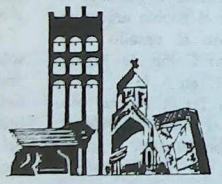
Habrá Enfrentamiento?

Hasta, ahora, la oposición de *Yeltsin* a *Gorbachov* ha sido sólo de palabra, pero parecería dispuesto a moverse más activamente para lograr sus aspiraciones independentistas para la Federación Rusa.

El 12 de julio renunció al Partido Comunista, según dijo, para dedicarse plenamente al cumplimiento de sus funciones como Presidente de la Federación, aunque por otra parte anunció que formaría su propio partido.

Sin embargo, *Gorbachov* parece no intranquilizarse por esta decisión. Está considerado un gran político y, sin duda, sabrá manejar las situaciones como manejó este 28º Congreso del Partido, que le deparó la derrota del conservador *Ligachov* y la elección de su aliado *Ivaskho.*

DETENGA LAS MATANZAS DE ARMENIOS!

Antes de visitar al Presidente Bush, Mikhail Gorbachov hizo escala en Canadá, oportunidad en que los residentes armenios se ubicaron frente a la Galería Nacional, en Otawa, desplegando carteles de protesta pidiéndole que detenga las matanzas en Erevan.

¡ QUE EL EXITO CORONE LA FIESTA !

EN LA FIESTA DEPORTIVA QUE SIGNIFICA EL COMIENZO Y DESARROLLO DE LAS

XVII OLIMPIADAS INTERLIGAS SUDAMERICANAS

QUE SE CUMPLEN EN MONTEVIDEO DEL 17 AL 22 DE JULIO, *SARDARABAD* SALUDA A LAS DELEGACIONES DE SAN PABLO, MONTEVIDEO, CORDOBA Y BUENOS AIRES, DESEANDOLES UN BUEN DESEMPEÑO HERMANADOS EN EL DEPORTE.

El Arte en la Danza Armenia

El Conjunto de Danzas *Antranig*, de la UGAB central, ha conquistado válidos aplausos tanto en Armenia como en Yugoslavia -y en todos los lugares del mundo donde se presentó-, en mérito a su arte singular que desarrolla con exquisita plasticidad.

Actualmente, este Conjunto de Danzas está actuando con éxito en el Lincoln Center, de Nueva York, habiéndolo hecho poco antes en el Lower Merion High School, de Filadelfia.
Un arte del que, quizá, pronto podremos disfrutar entre nosotros.

NACIO EL BALLET FOLKLORICO NACIONAL

Un hecho artístico largamente esperado por el pueblo argentino, tuvo su concreción el pasado 9 de Julio en el Teatro Colón de Buenos Aires cuando, en la velada celebratoria de la Fiesta Patria, hizo su presentación el Ballet Folklórico Nacional, cuya preparación y dirección fue confiada por las autoridades culturales nacionales a *Santiago Ayala y Norma Viola*.

Aunque la intervención fue corta -sólo dos interpretaciones,-aunque de gran amplitud-, el Ballet dejó sentado todo lo mucho que puede dar, y el brillo con que acentuará el prestigio del folklore argentino en sus presentaciones internacionales.

EL ARTE ARMENIO A TRAVES DE LA HISTORIA

El viernes 22 de junio pasado, en el auditorio Gulesserian de la UGAB, el conocido artista plástico ***Sarkis Aschlan*** pronunció su anunciada conferencia sobre "El Arte Armenio a través de la Historia", en adhesión a los actos con que Liga de Jóvenes está celebrando el cincuentenario de su fundación.

El orador fue presentado por *Fabio Kechichian*, tras lo cual el público presente -no muy numeroso por cierto- siguió atentamente la exposición del artista *Aschian*, quien con precisas pinceladas trazó una hermosa pintura del arte armenio, la que completó con la proyección de hermosas diapositivas.

EDEN SOÑADO

Jazmin Haroutinian de Huttner

No dejaré que otro cardo crezca en tí, corazón.
El lastima... ¡ Ay de aquellos tiempos !
en que en tí florecían, sólo tiernas flores.
Ya no dejaré que no pueda, feliz, acercarme a tí.
Mientras exista, serás mi Tah Mahal.
No recordaré heridas inferidas, seguiré firme.
Yo también olvidé, alguna vez, los pecados capitales.

No dejaré que cardos crezcan en tí, corazón.
Es doloroso asomarse a un jardín desolado.
¡ Sabes ! Me asombré cuando hallé el primer hosco verdor
que se secó lastimando hasta la herida.

Hoy sé que un vergel no surge sin cuidados.
Cuidaré de tí, eres sensible y así te acepto.
Te cubriré de verdes hojas brillantes.
Alegría serán de sanas esperanzas.
Fragancia de fucsias y rocío, habrá en mi Edén soñado.

Lloro en versos esta tarde.
Lloraré sin lágrimas esta noche.
¡ Sabes, vida ! En mi corazón hallé un cardo seco.
Sangró, pero sin dudar lo arranqué, y sentí
recuperar vívidos mis sueños juveniles.

vaneskeheian s.a.c.i.f.i.
CUEROS CURTIDOS
IMPORTACION - EXPORTACION
RAUL SCALABRINI ORTIZ 1
TEL. 854-7845 - 855-0
BUENOS AIRES

Buen Día del Padre en UGAB

La Sociedad de Damas Armenias de esta provincia tuvo a su cargo la celebración del Día del Padre, que en la Sala *"Berdjuhí Emirian"* congregó a 150 comensales en el tradicional **"Madagh"**. En la oportunidad el señor *Juan Kedikian, actual* Presidente de la filial local de UGAB., fue elegido **"Padre del Año"**.

La Sociedad de Damas Armenias fue fundada en 1930 por la señora *Hripsimé de Tobdjian,* juntamente con otras Madres sobrevivientes del Genocidio, y el próximo mes de setiembre se cumplirán 60 años de su nacimiento.

En el homenaje a los padres recibieron las siguientes donaciones:

Juan Nourikian A100.000, Juan Kedikian A 100.000, Carlos Mihitarian 50.000, Narim Sahakian A 50.000, Puzant Tobdjian A 20.000, María Vda de Ernekian A 50.000, Alejandro Bourdjakian A 50.000.

Además, el señor *Juan Kedikian* donó a UGAB A 100.000.

VISITA IMPORTANTE

Acompañados por directivos del Club local **Antranig,** nos visitaron el Rector de la Universidad Estatal de Erevan, Dr. *Serguei Hampartzumian,* el Vicerrector y doctor en Ciencias, *Krikor Garibian* y el Vicerrector *Rafael Matevossian,* recientemente llegados de Armenia.

En nuestra Sede fueron recibidos por el contador Sr. *Enrique Tobdjian,* el Sr. *Garó Nacachian,* el señor *Juan Nourikhan* y el señor *Dirkan Tchobankrikorian,* quienes acompañaron a los ilustres visitantes en su recorrida por la Sede de UGAB Gratamente impresionados, los huéspedes tuvieron palabras de elogio para nuestra organización, agradeciendo los aportes recibidos por Armenia tanto en divisas como en tecnología, después del trágico terremoto.

Luego, en la Sala de Reuniones "Toros Ernekian", el señor *Juan Nourikhan* interiorizó a los visitantes de los objetivos y realidades de esta colectividad, así como de la postergada aspiración de los jóvenes de llegar a conocer la Madre Patria.

DONACIONES

La revista juvenil **Hairenik Im** ha recibido las siguientes donaciones:

A 50.000: *Sra Amalia de Mereshian.*

A 20.000: *Betty Vartanian, Juan Caradagian, Wanda de Kedikian, Enrique Tobdjian,* Sociedad de Damas Armenias de Córdoba, *Lidia Azadian.*

A 10.000: *Ieranuhí Eujanian, Sr. Mugna y Sra., Garo Nacachian, Esteban Setrakian, Florencia y Angela Efkhanian.*

NOS VISITO EL SR. JOSE YOUSSEFIAN

Visitó nuestra filial el miembro de UGAB central, señor *José Youssefian.*

Recibido en el aeropuerto por los directivos *Alberto Tchobankrikorian, Ricardo Erezian y Juan Nourikhan,* esa misma noche el señor *Youssefian* dis. sobre su reciente viaje a Armenia, ilustrando sus palabras con un valioso material filmográfico, resultando altamente emotivas su descripción e imágenes acerca de la reciente conmemoración del 24 de Abril en Erevan.

Posteriormente el señor *Youssefian visitó nuestras instalaciones, departió con los directivos y, por la noche, fue agasajado con una cena en el hogar* de la familia *Nourikhan, a la que* asistieron personalidades de nuestro medio, incluído el R. P. *Avedis Torossian.*

ORQUESTA JUVENIL

Bajo la dirección del Contador Sr. *Ricardo Delanian,* acaba de crearse la **Orquesta Juvenil de UGAB,** que integran: *Ariel Vartanian,* batería; *Sergio Vartanian,* bajo; *Dikrán Tchopanian,* órgano; *Pablo Bilikyan,* guitarra; *Claudio Tchobankrikorian,* órgano; *Maxi Kollababian,* tempuc.

Bravo ! Nos enorgullecemos de contar con un aporte tan valioso que hace a la cultura de Armenia, como son su música y sus canciones.

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 771-6500

CINCUENTENARIO de la LIGA DE JOVENES

1er. CAMPEONATO DE FUTBOL DE SALON Y VOLEY PARTICIPAN: PADRES Y MADRES DE JARDIN Y PRIMARIA DEL INSTITUTO EDUCATIVO MARIE MANOOGIAN.

DIAS 21 Y 22 DE JULIO DE 1990

COMISION DE DAMAS

DEPARTAMENTO COOPERADORA ESCOLAR

Sábado 18 de Agosto de 1990 - 21,30 hs.

"BAILE DE LOS AÑOS 60"

Actuación del Conjunto *"CLASS"*

La Comisión de Damas de UGAB

Organiza Clase especial de **CHOCOLATE**

Dictada por el Prof. *Andrés Mandalari*

31 de Julio - 14,30 hs.

RESERVE SI ENTRADA AL 771-6500

o en ARMENIA 1322 - CAPITAL

La Comisión de Damas de UGAB

Invita a todas las Sras. y Srtas. que deseen participar de los encuentros amistosos con *Charlas, Manualidades, Juego y Té* (aseghnacordz, crochet, pintura sobre tela, caneva, pinacle, etc.), *que se realizarán los 2do. y 4to. jueves de cada mes a las 14 hs. en nuestra sede de* **Armenia 1322**

CON MOTIVO DE LAS VACACIONES DE INVIERNO
LOS DIAS 20 Y 27 DE JULIO
NO SE SERVIRAN LAS HABITUALES CENAS
DE LOS VIERNES DE LA COMISION DE PADRES
PROMOCION 1990
EL VIERNES 3 DE AGOSTO NOS REENCONTRAREMOS
CON NUESTROS AMIGOS

25 de Agosto de 1990
CENA DE LA COMISION DE DAMAS DE UGAB

CORO SHNORHALI

* CONCIERTO LITURGICO *

Parroquia Inmaculada Concepción de Belgrano

VIERNES 10 DE AGOSTO 20.30 HS

OBLIGADO Y JURAMENTO

* CONCIERTO 10º ANIVERSARIO *

NUEVO TEATRO BLANCA PODESTA

LUNES 10 DE SEPTIEMBRE 21 HS

AV. CORRIENTES 1283

Asesoría técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales

SEGUROS GENERALES LAMAS

ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA

Bme. Mitre 777 7º B. Capital

TE. 49-1942/1886

GRECIA con EMPIRE

Reencuentro Familiar

Visite a sus parientes y amigos en Grecia, y disfrute de sus playas, del encanto de sus islas y de su exquisita gastronomía por sólo U$S 2.100.

Nuestro programa incluye pasaje aéreo, traslados, 20 noches de alojamiento en Atenas, con desayuno, excursiones a Delfos, Micenas, Epidauro, Cabo Sunion, Crucero de un día a las Islas de Eghina, Poros e Hydra. Cena en una taberna típica.

Forma de pago: Anticipo, U$S 280 - 30/5/90, U$S 200 - 30/7/90, U$S 200 - 30/8/90, U$S 240 y 11 cuotas de U$S 126,18, a partir de octubre de 1990.

EMPIRE TRAVEL SERVICE

SANTIAGO DEL ESTERO 75, 1º Of. 35 - Tel.: 37-0092 - 805-3929

UNA PARALISIS PELIGROSA

Un difundido sentimiento de desesperanza ha tomado cuerpo últimamente en el pueblo armenio, y amenaza extenderse a la Diáspora. Es por ello que entendemos que se ha llegado a un extremo peligroso en el que nada ya importe.

La sensación de haber sido abandonados por todos -algo que ha venido ocurriendo desde 1890 y que se vió acentuado por el terror de 1915- se ha apoderado nuevamente de nosotros.

Pero... ¿estamos realmente solos? ¿Estamos abandonados? ¿Deberemos defendernos por nosotros mismos?

La dureza de los hechos que vivimos hablan por si solos.

•Dieciocho meses después del terremoto, la situación en el norte de Armenia está tan mal como en diciembre de 1988.

•Veintiocho meses han pasado y todavía el tema de la reunificación de Artsaj con Armenia continúa siendo tan insoluble como en febrero de 1988. Desapareció la brillante esperanza de aquellos días, y la creencia en la justicia y en los derechos humanos ha muerto en el corazón de los endurecidos armenios, quienes sufren --cada día y cada minuto- los horrores de la injusticia en aquel antiguo bastión de Armenia.

•Y más de seis años después de la proclamación por *Mikhail S. Gorbachev* de una nueva era de apertura y democracia en la Unión Soviética, los armenios, más que ningún otro pueblo del imperio- reconocen que sus sueños y aspiraciones por una sociedad más civilizada, condiciones de vida segura y moderada economía, se han quebrado completamente. Ellos están ahora más pobres que antes de abril de 1985. La economía ha golpeado tan bajo como nunca antes.

•Armenia es actualmente un país de refugiados. Quinientas mil personas víctimas del terremoto, no tienen hogar en su propio país. Otras 300.000 se vieron forzadas a retornar a Armenia desde Azerbaijan. En un país de 3,5 millones de habitantes, 800.000 son refugiados, la mayoría de ellos sin trabajo, sin hogar. **Sin futuro para ellos y sus familias.**

•El bloqueo económico ha aplastado la última esperanza por una humana solución de los problemas internacionales. Los armenios ya no creen en la capacidad o buena voluntad de Moscú para buscar una solución. **Ellos se están desangrando lentamente hasta morir.**

Y esto es lo que ocurre hoy en Armenia y Artsaj, mientras la Diáspora está sentada y ociosa, prefiriendo el rol que se impuso de pasivo observador.

A menos que la Diáspora armenia forme -tan pronto como sea posible un cuerpo representativo que encauce recursos materiales, políticos y morales, Armenia se verá sumergida en el caos total y la desintegración. La Unión Soviética está al borde del colapso. Armenia se encuentra de pronto consigo misma y sola, circundada por viejos y nuevos enemigos. En medio de un vacío político, Armenia da la cara a las mismas terribles condiciones que fueron causa de masacres, hambre y destrucción en 1917.

La historia no debe repetirse.

La Diáspora debe actuar, AHORA !

The Armenian Mirror-Spectator
Junio 16, 1990

HERMANOS POR LA SANGRE

Hemos recibido una carta conmovedora, en la que la señora *Alicia T. de Ezegelyan* nos relata un hecho singular en el que dolorosamente le tocó ser testigo -y quizá también protagonista. Por considerar este hecho muy aleccionador publicamos la nota, esperando que su apelación encuentre eco en aquellos lectores que estén en condiciones de hacer o aporte a la vida.

Señor Director;

Hace poco, sorpresivamente, mi esposo tuvo una crisis cardíaca, con arritmia extrema, dos desvanecimientos, el segundo con paro cardíaco. Por suerte pude internarlo en seguida en el Sanatorio San Lucas, de San Isidro, donde recomendaron trasladarlo al Sanatorio Güemes donde podrían realizar los estudios especializados que pondrían en evidencia la causa de los problemas. En el Güemes se descubrió que tenía las coronarias obstruídas, y se decidió operarlo sin pérdida de tiempo a fin de colocarle tres by-pass. Hubo complicaciones -infección, flebitis, etc.- que fueron controladas en dos semanas, la operación fue hecha por el equipo del doctor René Favaloro.

Para poder operar nos pidieron quince dadores de sangre. Avisé a nuestros amigos y conocidos. No todos pueden dar sangre. Anotaré más abajo las condiciones requeridas. Constaté que de los que sí podían darla, entre mis compatriotas armenios, existía cierto temor, cierto rechazo subconciente; en cambio, entre los argentinos y europeos parecía ser algo común y corriente, y hasta saludable. Así fue que un amigo alemán y una amiga argentina, avisando a sus amigos consiguieron que vinieran al Sanatorio Güemes para donar sangre, no 15 sino 20 personas, la mayoría de ellos completamente desconocidos por nosotros y que buscaré para agradecerles.

Desde entonces me he enterado de un señor mayor, armenio, necesita transfusiones y no encuentra dadores. Se le ha ofrecido sangre a precios de "mercado negro", que él no puede pagar. La sangre no se comercializa.

Y pensé: no podrían algunas de nuestras organizaciones, como la H.O.M., Homenetmen, UGAB, etc., tener listas de posibles donantes, con sus teléfonos, grupo sanguíneo, etc., para que se les pueda avisar cuando se producen casos de urgencia. Serían donaciones sin cargo, sin discriminaciones, con un espíritu de solidaridad humana absoluta.

La satisfacción al sentir que se está ayudando a salvar una vida es la mejor recompensa. **DAR SANGRE ES DAR VIDA.**

Alicia T. de Ezegelyan

CONDICIONES PARA PODER DAR SANGRE:

Edad: de 18 á 65 años
Peso: no menos de 55 kgs.
Ayuno previo a la extracción: seis horas, ese lapso es conveniente ingerir en cantidades moderadas frutas frescas, agua, café o mate con o sin azúcar, pero sin leche.
Antecedentes clínicos: No haber padecido hepatitis, mal de Chagas, SIDA, enfermedades diabetes, paludismo, brucelosis, sífilis, afecciones renales, insuficiencia cardíaca coronaria, estados asmáticos o alérgicos activos, y procesos infecciosos en general (Gripe, resfríos, etc.)
Estado físico: estar sano, descansar bien la noche anterior. Entre una donación y otra dejar pasar dos meses.
En caso de estar bajo tratamiento médico ingiriendo alguna medicación, consultar con el personal de extracción antes de donar.

ANUNCIE AQUI

Por su información, sus artículos, sus editoriales, Sardarabad es el medio más leído por la colectividad armenia.
Si tiene algo bueno que ofrecer, anúncielo aquí.....
¡ y disfrute sus resultados !

Infórmese en el 771—2520 — Departamento de Producción.

¿ CUANDO DEBEMOS CORRER ?

Según investigadores de la Universidad de Kyorin (Tokio), correr varios kilómetros cada mañana puede resultar peligroso para la salud. Según manifiestan, el **jogging vespertino** es benéfico para la salud.

Análisis de sangre realizados en voluntarios, mostraron un aumento entre el 6 y el 18 por ciento de pequeños coágulos luego del ejercicio matinal, y una disminución del 20 por ciento después del vespertino. Coágulos de gran tamaño pueden provocar un infarto.

Lo que no dicen los investigadores es el porqué de esa diferencia entre la carrera de la mañana y la de la tarde.

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

LILIANA M.M. MERDIKIAN
abogada
Ricardo Gutierrez 1357
Pta. Baja "A" — OLIVOS
T.E.: 790—6779 de 14 a 18

PRIMER SERVICIO
EN RELACIONES HUMANAS
Para la colectividad
Seriedad y Reserva
Sra. MARIA CRISTINA
Martes — Jueves — Sábado
15 á 19 40—4378
— SIN FINES DE LUCRO —

ALICIA MATEOSSIAN
Comidas y Postres Artesanales
Armenios y Orientales
Reuniones Familiares — Agasajos
Campana 5535 Cap. Tel. 571—4536

BY GUEZ
Cristalería - Peltre - Regalos
PRECIOS DE FABRICA
•Listas de Casamiento
•Regalos Empresarios
•Gastronomía
Ventas por Mayor y Menor
Juan B. Justo 2760 P.B.
Tel. 855-0184

LIGANDO

CONFERENCIA *"EL GENOCIDIO ARMENIO"* Ftad de Derecho (UBA).

ESTO PARRAFO DE LA CONFERENCIA A CARGO DE SU DISERTANTE DR. DE LAS CARRERAS.

Ocurrieron acontecimientos que pasaron desapercibidos por la Primera Guerra Mundial. Pero en 1915 se produce, es decir, hace 75 años, hace 3 generaciones, lo que se llamó después el Genocidio Armenio, la matanza contra un pueblo distinguido étnicamente de quienes lo rodeaban, distinguido religiosamente de quienes lo rodeaban, un pueblo cristiano rodeado por otra religión, también distinguido idiomáticamente de quienes lo rodeaban, con diferentes costumbres, diferentes tradiciones; y, como les vuelvo a repetir, un pueblo cristiano, porque va a tener importancia eso en la formación de los armenios y en lo que pasó y en lo que está pasando.

Y la bandera que llevan los armenios, una suerte de conciencia que tenemos todos en la vida de la comunidad, que no vuelva a pasar y que volvió a pasar, sin embargo.

Ese pueblo, entonces, fue masacrado y se le atentaron contra ciertos derechos, por ejemplo el derecho a la vida, sin saber por qué abrían la puerta y mataban a los que estaban adentro; derecho contra la integridad física, destruyeron los hogares; los mandaron a los caminos, leer eso es espantoso, los fueron diezmando en el camino, de 1.800.000 armenios quedan menos de 300.000, van hacia el Eufrates, a otras comarcas donde ellos no conocían, casi ninguno llega, les van secuestrando los hijos pequeños a las mujeres y los van matando por el camino.

El pueblo armenio, al terminar la guerra se presenta a la Conferencia de la Paz y les dice, señores, miren lo que ha pasado; les prometen en la conferencia de Sevres, en el Tratado de Paz con Turquía que se lo olviden, no se puede cumplir; y los armenios se largan entonces, a reivindicar sus derechos, y les preguntan qué derecho les violaron, el derecho justo que Ud. tenía a conservar la vida, a tener un hogar, a profesar su religión, a educar a sus hijos, a elegir su trabajo, a transitar por todo su país, son derechos fundamentales, que no necesito que me los reconozca nadie, nosotros nacimos con esos derechos, como nació todo el mundo con esos derechos.

El hombre los lleva al nacer y nadie se los puede sacar. La defensa de estos derechos no hace necesaria su presencia en una constitución; muchos pensadores dicen que esas inscripciones de esos derechos en las constituciones son peligrosas, porque quiere decir que si no están escritos yo no los tengo; pero después vamos a demostrar que están escritos con las mismas palabras pero tienen otro sentido, intrínseco en cuanto a basamento.

Y cuál es el otro basamento que pueden tener adentro? Es que el hombre nace para vivir en sociedad, no puede desarrollarse ni vivir en plenitud si no vive en sociedad; desde la pequeña sociedad familiar donde llega a la vida hasta la sociedad familiar que él tiene también derecho llegado el momento, a tener.

Es un hombre eminentemente social, pero la sociedad de familias también necesita una suerte de reglamentación, hay muchas familias que están viviendo juntas, entonces el hombre tiene la necesidad de organizarse políticamente. En derecho político llaman Estado a la Nación políticamente organizada, conjuntos civiles; nosotros, en general., en Derecho Internacional, tomamos al Estado como el conjunto de familias asentadas sobre un territorio fijo, que tienen gobierno propio.

Pero ese gobierno no es la finalidad, el gobierno es un medio para poder vivir, sin gobierno, ese conjunto de personas no pueden vivir, es muy difícil; donde hay sociedad hay derechos, pero hay derechos porque hay sociedad, si no no habría derechos.

El hombre es el soporte del derecho, si desaparece el hombre desaparece el derecho, si desaparece el hombre desaparece el Estado; luego, el Estado no puede imponerse nunca al hombre, como no puede imponerse lo adjetivo a lo sustantivo, lo accesorio a lo principal, como no puede imponerse la herramienta a quien la usa; sin embargo, a nosotros muchas veces se nos ha sublevado el Estado. Y qué quiere decir que se subleva el Estado, quiere decir que mis derechos me los alienaron. Y cómo se subleva el Estado? Cuando su gobierno, que es el que lo representa legítimamente, comete actos en contra de esos derechos, que los armenios conocían bien, porque lo habían mamado del cristianismo; y golpearon todas las puertas de las casas de Europa para exigir esos derechos, que están escritos en la conciencia de todos nosotros.

No necesitaban traer el Código Penal Turco para decir que me han violado esos derechos, porque están escritos en todos los corazones de todos nosotros; el hombre nace con esos derechos.

FUTBOL DE SALON
" 50 ANIVERSARIO "

UCAB LIGA DE JOVENES 50 Aniversario

EL PASADO FIN DE SEMANA (8 Y 9 DE JULIO) SE DESARROLLO EN EL GIMNASIO EMIRIAN DE LA UGAB, EL 1er TORNEO CUADRANGULAR, A NIVEL INTERCOLEGIAL (8 A 12 AÑOS) DE FUTBOL DE SALON, DE NOMINADO: "LIGA DE JOVENES: 50 ANIVERSARIO".

LOS RESULTADOS ARROJARON LAS SIGUIENTES POSICIONES:

1º INSTITUTO SAN GREGORIO EL ILUMINADOR.

2º INSTITUTO MARIE MANOOGIAN (EQUIPO B).

3º INSTITUTO MARIE MANOOGIAN (EQUIPO A).

4º ESCUELA ARMENIA DE VICENTE LOPEZ.

FINALIZADOS LOS PARTIDOS, "PANCHO Y GASEOSA MEDIANTE", EL GANADOR DIO LA TRADICIONAL VUELTA OLIMPICA, APLAUDIDO POR LOS OTROS 3 EQUIPOS Y LA CONCURRENCIA. POSTERIORMENTE, HIZO USO DE LA PALABRA CARLOS MARGOSSIAN, PRESIDENTE DE LA LIGA DE JOVENES, RECALCANDO LA IMPORTANCIA DEL ANIVERSARIO DE SU AGRUPACION Y FORMULANDO VOTOS PARA QUE ACONTECIMIENTOS DEPORTIVOS DE ESTA ENVERGADURA SE REPITAN. A CADA UNO DE TODOS LOS PEQUEÑOS DEPORTISTAS PARTICIPANTES LES FUE ENTREGADO UN TROFEO, SIN IMPORTAR LA UBICACION EN LA TABLA GENERAL. ESTE GESTO, TIENE COMO PROPOSITO EL SIMBOLIZAR, QUE MAS ALLA DE LOGROS DEPORTIVOS Y AFANES RESULTADISTAS, ESTA LA SANA COMPETENCIA Y LA CAMARADERIA, ES DECIR EL DEPORTE EN SU MAS SANA ESENCIA.

ESTAS ACTITUDES, EVIDENCIADAS EL FIN DE SEMANA PASADO, DAN QUE PENSAR QUE, CONTRARIAMENTE A LO QUE SUPONEN LOS "MAYORES", EL EJEMPLO SIEMPRE PROVIENE DE LOS MAS PEQUEÑOS.

XVIII OLIMPIADAS INTERLIGAS SUDAMERICANAS

SEDE: MONTEVIDEO. DEL 17 AL 22 DE JULIO

M
SAN PABLO
N
T
BUENOS AIRES
V
I
CORDOBA
E
O

Futbol de Salón (Primera y Cadetes), Voley (Masc, y Fem.), Basquet (Masc. y Fem.), Ping Pong (Singles, Dobles, Masc. y Fem.), Ajedrez, Tavli.

BIENVENIDOS SUBCAMPEONES DEL MUNDO

El 9 de Julio arribó a Bs. As, el Seleccionado Argentino de Futbol, Subcampeón en Italia 90.
23 jugadores, y el cuerpo tecnico observaron absortos lo que sus ojos no podían creer. Una multitud jamás reunida, los recibió en Ezeiza y los acompañó durante todo el trayecto hasta la Casa de Gobierno, en donde fueron recibidos por el Presidente Menen. Sólo nos resta decirle a todos, a cada uno de estos 23 ejemplos, a cada integrante del cuerpo técnico: **GRACIAS SUBCAMPEONES.**

Համայնավար Կուսակցութեան Բաժանումը՝ Պետութենէն

Արեւելք–Արեւմուտք լռելեան համաձայնութեան մը՝ խաղի օրէնք–ներէն մին է, կարծես, թէ Խ.Միութեան մէջ կայացած կամ կայանալիք իւրաքանչիւր ներքին գագաթի հանդիպումի՝ համապատասխանէ արեւմտեան գագաթի հանդիպում մը: Եւ կամ պարզ զուգադիպութեան արդի՞ւնք է այն իրողութիւնը, թէ ամէն անգամ, որ Կորպաչէվ գտնուի ճակատագրական կացութիւն մը դիմագրաւելու, կամ կենսական որոշում մը որդեգրել տալու դժուարութեան մէջ, Միութեան ըլլա՛յ զոյգ խորհրդարաններուն, ըլլա՛յ կեդրոնական իշխանութեան թէ կուսակցութեան կողմէ՝ անմիջապէս ատոր կը համընկնին ՕԹԱՆ–ի թէ եօթերու խումբի բացառիկ ժողովները:

Այս երեւոյթը ակներախ էր մանաւանդ վերջին ամիսներու ընթացքին Արեւմուտքի մէջ տեղի ունեցած գագաթի ժողովներուն, ուր Ֆ.Միթերանի եւ Հ.Գոհլի ցուցաբերած փութկոտութեան՝ Ճ.Պուշ, անհասկնալիօրէն կը հակադրէր Խ.Միութեան օգնելու հարցը լուրջ ու խորունկ ուսումնասիրութեան ենթարկելու եւ դժուարին պահանջներով պայմանաւորելու՝ հանդարտ քաղաքականութիւն մը:

Եթէ Արեւմուտքի յատկապէս Ճ.Պուշի նպատակն է սոյն ռազմավարութեամբ ճնշել խորհրդային հանրային կարծիքին վրայ եւ իրենց բարեկամ Կորպաչէվը դնել առաւելագոյն զիջումներ կատարելու երկընտրանքին առջեւ, ապա՝ այդ քաղաքականութիւնը կրնայ երկար տարողութեան վրայ վնասակար դառնալ մանաւանդ Արեւմուտքին համար եւ վտանգել Արեւելք—Արեւմուտք տիրող ներկայ հանդարտութեան statu quo–ին՝ հակառակ ձեռքբերուած անմիջական յաջողութիւններուն: Այդ կը նշանակէ կրակի հետ խաղալ:

Ի՞նչ եզրակացութիւն կարելի է հանել Համայնավար Կուսակցութեան 28–րդ համագումարէն, որ յանգեցաւ Ի.Լիկաչէվի ջախջախիչ պարտութեան, Պ.Ելցինի եւ իր 3 տասնեակ կողմնակիցներուն կամաւոր հրաժարումին (կուսակցութենէն) եւ նոր բոլիթպիւրոյի մը կազմութեան, կազմուած 24 անդամներէ, որուն ոչ մէկ կառավարական անդամ մաս կը կազմէ այլեւս, եւ ուր ներկայացուած են Խ.Միութիւնը քաղադրող բոլոր 15 հանրապետութիւններու համապատասխան Ա. քարտուղարները:

Ի՞նչ տեսակ յաղթանակ կարելի է որակել Կորպաչէվի համար սոյն բոլիթպիւրոն՝ որմէ դուրս կը մնան նաեւ, գլխաւորաբար վարչապետ Ն.Ռիզքով, արտաքին գործոց նախարար Է.Շեվարտնածէ, պաշտպանութեան նախարար Տ.Եազով, Գերագոյն Խորհուրդի նախագահի քարտուղար Ա.Լուքիանով եւ մանաւանդ փերեսթրոյքայի հարցերով թիւ մէկ ղեկավարի աջ բազուկը համարուող Ա.Եագովլեվ, ինչպէս նաեւ Վ.Մէտվետէվ:

Միակ յայտնի հաւատարիմները որոնց վրայ կրնայ վստահիլ այսուհետեւ, Կորպաչէվ՝ կը մնան Իւան Ֆրոլով (Բրաւտայի տնօրէն) եւ Եուրի Փրոֆիէվ (Մոսկուայի Ա. քարտուղար): Վերընտրուած ընդ. քարտուղարը, որ կը ստորադասէ Պ.Ելցինի եւ անոր կողմնակիցներու (տեմոքրաթ փլաթֆորմի) նոր կուսակցութիւն մը կազմելու սպառնալիքները» Կրնայ նաեւ հաշուի առնել նորաստեղծ փոխ–ընդ. քարտուղարի պաշտօնին տիրացած, չափաւորական Վլատիմիր Իվաչքովի գործակցութիւնը:

Բայց եւ այնպէս ի՞նչ իշխանութիւն պիտի պահէ համայնավար կուսակցութիւնը, որ կորսնցնելէ յետոյ, անցեալ Փետրուարին կառավարական եւ տնտեսական իշխանութեան վրայ ունեցած իր հեղինակութիւնը (սահմանադրութեան 6–րդ յօդուածին ջնջումով) կորսնցուցած էր նաեւ իր քաղաքական իշխանութեան հիմքերը՝ տեղի տալով, անցեալ Մարտին, արմատական բարեկարչականներու ընտրական աննախընթաց յաղթանակին:

Կորպաչէվ, որ հեղինակն էր կուսակցութեան տուեալ զոյգ պարտութիւններուն, յաջողեցաւ նաեւ բաժնել զայն պետութենէն: Սակայն գլխաւոր հարցադրոյթը, որ ինքզինք կը պարտադրէ հետեւեալն է՝ ինչո՞ւ ան կ'ուզէ տակաւին իր ձեռքին մէջ պահել տնտեսա—քաղաքական գետնի վրայ, այպէս չէզոքացած կուսակցութեան մը ղեկը:

Ըստ երեւոյթի, այս վերջինը տակաւին ունի բարոյական որոշ դերակատարութիւն Միութեան կեանքէն ներս՝ շնորհիւ զինուորական բարձր խաւի անվերապահ զօրակցութեան ու նաեւ իր տնտեսական հզօր կարելիութիւններուն, ինչպիսին են՝ իրեն պատկանող 1 կեդրոնական եւ 30–է աւելի թաղային շէնքերը, Մոսկուայի տպարաններուն մեծամասնութիւնը կազմող սեփականութիւնը, հարիւրաւոր ինքնաշարժները, շինարարական գործառնութեան հաստատութիւնը եւ հազարաւոր հոգի պարունակելու կարողութիւն ունեցող դասախօսական կեդրոնը: Հաւանաբար տուեալ պայմաններու տակ՝ սխալ պիտի ըլլար Կորպաչէվի կողմէ անտեսել կուսակցութեան կարեւորութիւնը, բայց մանաւանդ անոր տալ վերջնական եւ մահացու հարուածը, ընկերա—տնտեսական տագնապը միանգամընդմիշտ չլուծած:

Միւս կողմէ, Միութեան թիւ 1 ղեկավարը, ըստ երեւոյթի, գիտակցելով Արեւմուտքի կիրարկած ռազմավարութեան եւ անկէ սերած

ուժանակներու տարեծանութեան առթիւ՝ կը յայտարարէ թէ՝ Արեւմուտքի օգնու-
վնասակար ուշացումին՝ կը յայտարարէ թէ՝ Արեւմուտքի օգնու-
թեամբ կամ ոչ՝ ի վիճակի է շտկելու երկրի վատթար կացութիւնը:
Գուցէ նաեւ ճիշդ ըլլան իր հաշիւները՝ տնտեսական միջոցառումներու հիման վրայ, ներքին սննդեղէնի, բնակարանի, բժշկական, բայց
մանաւանդ զինուորական (ներքին—արտաքին) մարզերու սահմանուած վիթխարի յատկացումներու թէ նախահաշիւներու, նոյնքան
վիթխարի նուազումով; ինչպէս նաեւ Արեւմտեան Գերմանիոյ հետ
գոյացած խաղաղութեան եւ գոյանալիք տնտեսական համաձայնու-
թիւններու անմիջական կարելիութիւններու հիման վրայ:
Որովհետեւ Արեւմուտքի օգնութիւնը՝ յատկապէս Հուսթընի մէջ
(Ա.Մ.Ն.) տեղի ունեցած Եօթերու Խումբի գագաթին առնուած որո-
շումին կիրարկումը —ուր Ա.Մ.Ն.— Եւրոպական Հասարակաց Շուկայի տնտեսական յարաբերութիւնները դրուեցան անհասկցողութեան նոր հանգրուանի մը առջեւ— ենթակայ է Խ.Միութեան տնտեսութեան լուրջ ուսումնասիրութեան՝ ըստ այնմ պահանջքները սահմանելու գծով: Ուսումնասիրութիւն՝ որ կրնայ տեւել նուազագոյնը 1
տարի ըստ Միջազգային Դրամատան (Banco Mundial) տնօրէնին:
Ուրեմն մեծ պետութիւննե՞րն ալ՝ փոքր պետութիւններու նման,
պէտք է վստահին ամեն բանէ աւելի եւ վեր, իրենց սեփական
կարողութիւններուն վրայ՝ լուծելու համար իրենց երկրին յատուկ
ամէն կարգի դժուարութիւնները:

Այո՛, հազար այո:

Նորայր Գարատանեան

Յատուկ «Սարտարապատ»-ի Համար

Խորհրդային Հայաստանի Կրթական Նախարարութեան Որոշումը

Երեւանի ձայնասփիւռի՝ արտասահմանի հայութեան համար տըրուող հաղորդումէն կը տեղեկանանք որ Հայաստանի Կրթական Նախարարութիւնը շատ կարեւոր որոշում մը առած է. այսուհետեւ կ'արգիլուի հայ մանուկի մը յաճախումը օտար՝ ռուսական դպրոց: Որոշման մէջ կ'ըսուի որ 1990—1991 տարեշրջանի համար ալ եղած արձանագրութիւնները չեղեալ պիտի նկատուին (Հայաստանի մէջ դպրոցական վերամուտը Սեպտեմբերի 1–ին է):

Որոշման մէջ շատ յստակ կը գծուի այն տխուր պատկերը երբ հայկական դպրոցները հազիւ մէկ առաջին դասարան կրնան ունենալ, մինչդեռ ռուսական դպրոցները հայ աշակերտներէ բաղկացած զուգահեռ, նոյնիսկ մի քանի դասարաններ ունին:

Նոյնպէս կը նշուի որ ըստ նորագոյն հետազօտութիւններու, մանուկը կը ծնի իր մայրենի՛ լեզուն սորվելու ուղեղային կառուցուածքով, ուստի սխալ եւ հակաբնական բան մըն է ի՛ր հայրենիքին մէջ մարդու մը օտար կրթութեան հետեւիլը:

Այս առթիւ պէտք է նշել որ Հայաստանի ռուսական դպրոցներուն մէջ հայրենի ուսուցումը պարտադիր չէր:

Որոշման մէջ կը նշուի նաեւ որ Խորհրդային Հայաստանի տարածքին գտնուող այլ ժողովուրդներ (ռուս, եզիդի, քիւրտ) իրաւունք ունին իրենց մայրենի լեզուով դպրոցներ ունենալու: Ուսուցիչներու վերապատրաստման հիմնարկին կը յանձնարարուի ըստ անհրաժեշտութեան ուսուցիչներ որակաւորել Հայաստանի օտար դպրոցներուն համար:

Կը յանձնարարուի նաեւ զօրացնել ռուսերենի դասաւանդումը հայկական դպրոցին մէջ:

Այսպէսով, յառաջիկայ տասը տարիներուն ռուսական դպրոցները պիտի պարպուին հայ աշակերտներէ: Եւ յաղթահարուած պիտի ըլլայ ռուսախօսութեան վտանգը մեր հայրենիքին մէջ:

Հայաստանեան մամուլը արդէն իսկ որպէս «պատմական» կը գնահատէ այս որոշումը:

Որոշումը ներկայացուած է Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդին՝ ի հաստատութիւն որմէ ետք օրէնքի ոյժ կը ստանայ եւ ենթակայ է պարտադիր կիրարկման:

Ֆրանց Վերֆել Ի Պատուի

1990 թիւը ծննդեան հարիւրամեակն է մեծ մարդասէր եւ հայասէր Ֆրանց Վերֆելի: Մեր ազգին հանդէպ անոր մեծ սիրոյ արգասիքն էր «Մուսա Լերան Քառասուն Օրը» նշանաւոր վէպը (1933), որուն մէջ Ֆրանց Վերֆել անմահացուց Մուսա լերան հերոսամարտը:

Երեւանի ձայնասփիւռի՝ արտասահմանի հայութեան համար տրուող հաղորդումէն կը տեղեկանանք որ հայրենի կառավարութիւնը մեծ հանդիսաւորութեամբ պիտի նշէ Ֆրանց Վերֆելի ծննդեան 100-ամեակը: Երեւանի մէջ պիտի դրուի մեծանուն գրողի ու մարդասէրի արձանը, Երեւանի դպրոցներէն մէկը պիտի կոչուի անոր անունով եւ այլն:

Ըստ երեւոյթին, պիտի վերահրատարակուի «Մուսա Լերան Քառասուն Օրը» մեծա,ծէք վէպը, որուն կարիքը շատ կը զգայ հայրենի ժողովուրդը մանաւանդ այս օրերուն:

Թղթակից

Ովքեր եմ Եւ Ինչ Եմ Ուզում Ռամկավարները

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը հայկական միակ կուսակցութիւնն է, որ չի դաւանում սոցիալիզմի գաղափարախօսութիւնը: ՌԱԿ-ը հաւատում է բնաշրջական օրէնքին, այսինքն՝ ազգոխոյսեան (էվոլուցիա) եւ ոչ թէ յեղափոխութեան: Ըստ ՌԱԿ-եան գաղափարախօսութեան, կատարելութիւնը գալիս է բարեփոխութեան, բարելաւման եւ ինքնասրբագրման անընդհատ ու անվերջանալի ճիգով:

ՌԱԿ-ի Մրագրի «Դաւանանք եւ ընդհանուր ուղեգիծ» բաժնում հաստատում է, որ՝ «Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան աշխարհայեացքը հիմնուած է ժողովրդային կամքի գերիշխանութեան, անհատական ու հաւաքական բնական իրաւունքներու կիրարկումին եւ ընկերային բարեչըղջումի սկզբունքներուն վրայ: Ռ.Ա. Կուսակցութիւնը կը հաւատայ, որ ամէն քաղաքացի հաւասար է օրէնքի առջեւ եւ անոր անձն ու քաղաքական ազատութիւնները անբռնաբարելի պէտք է մնան եւ երաշխաւորուին խմբական ու կառավարական ոտնձգութիւններու դէմ: Գաղտնի քուէարկութեան, անհատական նախաձեռնութեան, ընդհանուր եւ պարտադիր կրթութեան ու սեփականութեան իրաւունքները՝ քաղաքացիներու ապահովութեան եւ երջանկութեան անհրաժեշտ պայմանները կը ճանչնայ ան»: Նոյն բաժնում ՌԱԿ-ի ծնունդը ձեւակերպւում է այսպէս. «Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը եղած է հարազատ ծնունդը հայ ժողովուրդին եւ հաւատարիմ արտայայտիչը անոր ազգային վերապրումի հզօր տենչին, նուիրուելով հայկական պատմական հայրենիքի ամբողջական վերականգնումին: Ան կը դաւանի թէ այդ վսեմ նպատակին իրագործումը հնարաւոր է հայ ժողովուրդի ֆիզիքական զօրացումով եւ համաշրջուած ճիգերով բոլոր խաւերուն, առանց դասակարգերու խորութեան ... Ռ.Ա. Կուսակցութիւնը գերազանցօրէն ազգային կազմակերպութիւն մըն է: Եւ ինչպէս գինք բաղկացնող յեղափոխական ու քաղաքական հոսանքներուն, նոյնպէս ալ իր գոյութեան հիմնական նպատակներն ու գործունէութեան հզօր շարժառիթները եղած են ու կը մնան հայ ժողովուրդին գերագոյն շահերը»:

Ռ.Ա. Կուսակցութեան դրօշը երկագոյն է, որի վրայ պատկերուած են Արարատի երկու կատարները (հողային դաշտ խորհրդանշող), որոնց մէջ փայլում է նռնածաղ արեւը՝ իբրեւ հաւատք գալիքի: ՌԱԿ-ի զինանշանը ներկայացնում է մի վահան, որի վրայ պատկերուած բահը խորհրդանշում է հողագործ աշխատաւորութիւնը, կարկինը՝ ճարտարարուեստի աշխատաւորութիւնը, փետուրէ գրիչը՝ մտաւորականութիւնը: Սրանց միացումից առաջ եկած ուժը խորհրդանշուած է մի խուրձով, որի կենտրոնում ցցուած է տապարի գլուխը: Վահանի ձախ կողմում, ճակատին եւ ալ կողմում պրոշմուած են Ռ Ա Կ տառերը:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան մամուլը ունի հարուստ պատմութիւն: «Արմենիա»յի, «Մշակ»ի, «Վան-Տոսպ»ի, «Հայաստան Ձայնի, «Ձայն Հայրենեաց»ի նման թերթերն համարւում են ՌԱԿ մամուլի աւանդոյթների սկզբնաւորողները: ՌԱԿ-ը հրատարակել է աւելի քան երկու հարիւր թերթեր ու պարբերականներ, որոնցից յիսունը Ամերիկայում, քառասունհինգը Եւրոպայում, Ֆառասունհինգը Թուրքիայում, երեսունը Եգիպտոսում, Ֆսանհինգը կովկասում եւ տասնհինգը արաբական զանազան երկրներում: Այսօր արտերկրում ՌԱԿ-ը հրատարակում է հետեւեալ թերթերը: «Արեւ» օրաթերթ (Ֆահրէ), «Ձայն Ազգի» օրաթերթ (Պէյրութ), «Պայքար» շաբաթաթերթ (Պոստոն), «Արմինիոն Միրըր ըմփէքթէյըր» անգլիատառ շաբաթաթերթ (Պոստոն), «Նոր Օր» եռօրեայ (Լոս Անճելըս), «Նոր Աշխարհ» շաբաթաթերթ (Ֆրէզնօ), «Սարտարապատ» շաբաթաթերթ (Պուէնոս Այրէս), «Ապագայ» շաբաթաթերթ («Մոնրէալ», «Էրեբունի» երկշաբաթաթերթ «Լոնտոն), «Միութիւն» ամսաթերթ (Սիտնի) «Շիրակ» գրականութեան եւ արուեստների ամսագիր (Պէյրութ):

ՌԱԿ-ի պատմութեան այս համառօտ ակնարկից յետոյ արժէ ինչ-որ չափով անդրադառնալ արտաշխարհում նրա ծաւալած գործունէութեանը:

Ռ.Ա. Կուսակցութիւնը միշտ պահանջել ու պահանջում է հայկական ազգային կեանքի ղեկավարումը ազգային վերապրումի վրայ՝ հաշուառելով արտերկրի հայկական քաղաքական բոլոր ուժերի կարծիքները: Ռամկավարները յաճախ են բազմակարծութիւնը, դատապարտել ու դատապարտում են մենատիրութիւնը, անհանդուրժողութիւնը, առանձին որեւէ ուժի՝ հայ ժողովրդի անունից խօսելու ոչ ճիշդ վարքագիծը: Ռամկավարները ի սկզբանէ յատուկ նշանակութիւն են տուել Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցու պատմական իրայատուկ առաքելութեանը, երկրում եւ արտերկրում մշտապէս պաշտպանել նրան ոտնձգութիւններից:

Հայ Դատը ռամկավարների համար հարցերի հարցն է: Այդ դատից հրաժարուելը, կամ երկրորդական աստիճանի մղելը, ըստ ռամկավարների, եւ ոչ միայն ռամկավարների, համարւում է ազգային դաւաճանութիւն, մեծագոյն անարգանք մեր բիւրաւոր նահատակների յիշատակին: Ահա թէ ինչ է ասում այդ ուղղութեամբ ռամկավար պատմաբան, հրապարակագիր Գերսամ Ահարոնեանը. «Մեր մաղթանքը պէտք է ըլլայ՝ «Գալ տարի՝ Վանի մէջ» ու պէտք է կրկնենք այս մաղթանքը, եթէ հարկ է՝ հազար տարի, կամ նոյնիսկ՝ երկու հազար տարի, մինչեւ որ Ուրարտական աւերուած հին Վան-Տոսպի մէջ վերականգնի հայութեան ամբողջական ու «Մեծ Երազը»:

(Շար. Էջ 8)

ՎԵՐԱԿԱԶՄԵԱԼ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ովքեր են եւ ինչ են

(Շար. Էջ 7-էն)

Հայ Դատի հետապնդման պայքարում ռամկավարներ գործել են իրենց օրէն, հեռու պոռոտախօսութիւններից ու սին պատրանքներից՝ հայկական ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը համարելով Հայ Դատի լուծման ճանապարհին հանգրուանային մի կարեւոր ու էական քայլ: Պայքարի վախճանակէտը, ըստ ՌԱԿ-եան քանաձեւումի, Հայաստանի հողային ամբողջականութիւնն է, այսինքն՝ հայապատկան բոլոր հողերի ազատագրումն ու ամբողջական Հայաստանի անկախութիւնն ու գերիշխանութիւնը: Ասոքը տանք ռամկավար բազմաթեղուն հրապարակագիր Ցովհաննէս Պոդոսեանին. «Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը ոչ մէկ առնն դաւած է Թրքահայ ժողովրդին արդար դատին, բայց անոր յաղթանակին համար նուիրաբերած է իր զոհողութիւնները ... Ռ.Ա. կուսակցութիւնը մերժելով կը մերժէ նաեւ այն այլանդակութիւնը, որ կը ցուցադրուի այսօր ոմանց կողմէ, Թրքահայ դատը ուրանալով կամ նոյնիսկ ծաղրելով ... Այդ իրաւունքին պաշտպանութեանը համար մենք տանիքներուն վրայէն չենք պոռար, ոչ ալ ցուցաբարական սպառնալիքներ կ'ընենք կամ Ծօնքիշօթի նիզակ կը ճօճենք աւոր կամ անոր դէմ»: 1935 թ. գրուած այս տողերը, կարծում ենք, բազմաթիւ առումներով համապատասխանում են մեր այս օրերին:

Ռամկավարները իրենց գործունէութեան մէջ տեղ են տուել մշակոյթին: Նրանց ստեղծած Թեքէյան Մշակութային Միութիւնը, իր ավելի քան քառասուն մասնաճիւղերով, սփռված հայկական գաղթօճախներում, անգնահատելի ծառայութիւն է մատուցում հայ մշակոյթի տարածմանը: Տասնամեակներ առաջ, երբ մահացու մեղք էր համարվում Հայաստանից արտասահման եկածների հետ չփվելը, կամ նույնիսկ հայրենիք այցելելը՝ Թեքէյան Մշակութային Միութիւնը՝ հանուն հայ ժողովրդի երկու հատվածների մերձեցման, հանուն հայ մշակոյթի տարածման, հայաստանյան գեղարվեստական խմբերի հյուրախաղերն էր կազմակերպում սփիւռքում, ազգային—հայրենասիրական ոգեշնչման անհնարինից պահեր պարգեւելով հայրենաբաղձ զանգւածներին: կարծում ենք, պարզապես կարճատեսներ են նրանք, ովքեր ժխտում են, որ այդ կապերի չնորհիւ էլ, այսօր, ո՛ղջ հայութիւնը չտապում է հայրենիքի օգնութեանը, քանզի առանց այս, թեկուզ չարչրկված, փորձութիւնների ու դաժանութիւն ների բովից անցած հայրենիքին, չէա՛ ու չի՛ կարող լինել սփիւռքը:

Ռամկավար Ազատականները գործնապես եւ ամբողջական նվիրումով սատարել են սփիւռքի ամենախոշոր կազմակերպութեան՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան (ՀԲԸՄ) կրթական, բարեսիրական, մշակութային եւ առհասարակ նրա համահայկական բոլոր ձեռնարկումներին: Ռամկավարները ՀԲԸՄ-ի համար հանդիսացել են քաղաքական պաշտպաններ: Նրանք մեծ դեր են կատարել հայրենադարձութեան գործում: Բազմաթիւ ռամկավար գործիչներ, Թերթերի խմբագիրներ, նվիրյալ չարքային ներ ներգաղթել են հայրենիք: Ռ. Ա.կ.-ը նյութական եւ բարոյական օգնութիւն է կազմակերպել ՀՕԿ-ի համար:

* * *

Հայ քաղաքական միտքը ծնել է Ռամկավար Ազատականներին (լիբերալ—դեմոկրատ), Հնչակյաններին (սոցիալ—դեմոկրատ), Դաշնակցականներին (ազգային—սոցիալիստական), որոնք իրենց հարուստ կենսափորձով, նվաճումներով, ձեռքբերումներով, զուգեց եւ Թերութիւններով ու սխալներով՝ պատկանում են մեր ժողովրդի երկու հատվածներին հավասարապե՛ս:

Հայաստանում տակաւին խորացող ժողովրդավարութիւնը, հայրենիք—սփիւռք կապերի ամրապընդումը նոր հեռանկարներ են բացում հայ պատմաբանների առջեւ՝ գիտական բարեխղճութեամբ եւ աննախապաշար մոտեցումով արժանին մատուցելու այդ կուսակցութիւններին: Իսկ սրանից դեռ հարյուր հինգ տարիներ առաջ հայոց Վանում ըսկզբ առած, ապա գոլսում բյուրեղացած ՌԱԿ-յան պատմութիւնը յատկապե՛ս սպասում է հայրենական ուղղաշատ եւ արդարախոհ գնահատանքին:

Հովիկ Էօրդէքյան
ԵՊՀ-ի բանասիրական
բաժանմունքի 5-րդ կարգի
սփյուռհահայ ուսանող

Հաղորդագրութիւն

Այսու կը ծանուցանենք մերազն հաւատացեալ ժողովուրդին, Թէ 22 Յուլիսի կիրակի օր Վարդավառ Տօնն է:

Այս առթիւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, պիտի պատարագէ ու քարոզէ Առաջնորդական Տեղապահ՝ Հոգշ. Տ. Գիւսակ Վրդ. Մուրատեան:

Կը յիշեցնենք նաեւ, որ Վարդավառը մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ հինգ Տաղաւար Տօներէն մին է. ուստի, յաջորդող Երկուշաբթի օր (23 Յուլիս) «Ցիշատակ Մեռելոց» է եւ Սուրբ Պատարագ պիտի մատուցուի Ազգային Գերեզմանատան Սուրբ Երրորդութիւն Մատրան մէջ: Մասնաւոր միքրոններ առաւօտեան ժամը 9-ին հաւատացեալները պիտի փոխադրեն Ազգային Գերեզմանատուն: Ինչպէս միշտ միքրոնները ճամբայ պիտի ելլեն բոլոր եկեղեցիներուն (Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, Ֆլորէս, Վ. Ալբինա եւ Վ. Լոփէս) առջեւէն:

Դիւան Ազգային Առաջնորդարանի

Տոքթ. Փասքուալ Օհանեանի Հեղինակութեան Ներկայացում

6 Յուլիսի Ուրբաթ գիշեր Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ Առաջնորդարանի սրահին մէջ ընտրանի հասարակութեան մը ներկայութեան տոքթ. Փասքուալ Օհանեանի «Հայկական Դատ եւ Միջազգային Ցարաբերութիւնները» երրորդ հատորին ներկայացումը տեղի ունեցաւ, որուն բացման խօսքը կատարեց Յոյնիճէճ հեղինակը, շնորհակալութեան խօսք ուղղելով հրատարակիչ—տպարանապետ Ագեան եղբայրներուն, ասոնց ցուցաբերած բարոյական ու նիւթական օժանդակութեան համար, ինչպէս նաեւ Արժպ. Տ. Արշամ Եպիս. Քհնյ. Պոզոյեանի, զայն որակելով կարգապահութեան, ուղղամտութեան եւ բծախընդրութեան բազմակողմանի յատկանիշներովը, որպէս հին բարեկամ ու կրթական մշակ, որուն յանձնուած էր նաեւ հրատարակութեան աշխատանքը: Ապա խօսք առաւ Արժպ. Տ. Արշամ Եպիս. Քհնյ. Պոզոյեան, որ նախ շնորհաւորեց հեղինակը եւ ամբողջական ներկայացումը համար:

Պատուոյ սեղանը գրաւած էին, ներկայութեամբը Առաջնորդի տեղապահ Հոգշ. Գիւսակ Վրդ. Մուրատեանի, Տէր Հայրը, Հեղինակը եւ հիւրաբար ներկայ գտնուող լրագրող-յօդուածագիր Պրն. Ցերանոս Գորտոպան, որուն մասին եւս հեղինակը տուաւ ընդարձակ ծանօթութիւն իր հմտութեան եւ մտաւոր պատրաստութեանը մասին, որուն նաեւ տուաւ առաջին խօսքը, որպէս ներկայացուցիչ գիրքին բովանդակութեան ծանօթ եւ տեղական մամուլի մէջ ունեցած արտայայտութեանը համար:

Պրն. Գորտոպա, ծանրացաւ տոքթ. Օհանեանի գիրքին կարեւորութեանը եւ թնախնդիր աշխատանքին վրայ, եւ յայտնեց թէ այս գիրքին միջոցաւ ինքं ծանօթացած է ժողովուրդի մը մօտաւոր անցեալին ունեցած դժբախտութեան եւ անոր ներկային տարած պայքարին, անոր ցուցաբերած կենսունակութեան:

Հակիրճ ելոյթ մը ունեցաւ Ագեան հրատարակչութեան անունով օր. Ագեան, երիտասարդուհի մը, որ ծեռնհասութեամբ եւ իր հօրը եւ հաստատութեան արժանի անդամը եւ յաջորդը ըլլալու յատկութիւններով օժտուած էր:

Ու վերջապէս խօսք առաւ, հայերէնով անշուշտ, Արժպ. Տէր Հայրը, որ առաւելապէս ծանրացաւ գիրքին յառաջաբանին վրայ, —ապա անդրադառնալով գիրքին բօքը գլուխներէ բաղկացած բովանդակութեան— եւ ըսաւ թէ տոքթ. Փ. Օհանեանը, ընկալեալ սովորութեան հակառակ, ի՛նք պատրաստած է յառաջաբանը: Կարդալով զայն, շրունակեց ատենախօսը, կը մտնէք անոր ներաշխարհը, կը ծանօթանաք անոր մտորումներուն, տուայտանքին, եւ որպէս իրաւարան գրող, իրաւունքներու պաշտպանութեան առողջ եւ արդար մօտեցումին: Ինք, իր պատկերացումներուն, պատմական իրողութիւններուն անդրադառնալու ժամանակ չի մօտենար եզրակացութեան յանգելու, այլ զայն կը թողու ընթերցողին, որուն կը յանձնէ անհաշիւ արձանագրութիւններու եւ տուեալներու օրինակները, զորս ինք խղած է տճնաջան աշխատանքով ու պրպտումներով, որոնց համար ստեղծած է ժամանակն ու հնարաւորութիւնները, գոհաբերութեան գնով:

Արժպ. Տէր Հայրը, նմանութեան եզրով յիշեց մեր հարուստ գրականութեան անփոխարինելի փիլիսոփայ—բանաստեղծ Գրիգոր Նարեկացին, նշելով տոքթ. Օհանեանին մօտ նոյն հոգեկան տագնապով ցեղերով հայ մարդը, որուն համար գերագոյն նպատակ դարձած է աղաղակել բովանդակ աշխարհին, —չօշափելի եւ անհերքելի տուեալներով— թէ իր ժողովուրդը ունի իր արդար պա- հանջքին ու հատուցման իրաւունքը՝ որպէս փրկագին իր միլիոնաւոր զոհերուն համար, եւ այն հողերուն, որոնք իր քնօրրանն են եղած, ուրկէ բռնի տեղահանուած են:

Իբր այդ, Արժանապատիւ ատենախօսը հրաւիրեց հայկական հաստատութիւնները ու միութիւնները, տնտեսապես հնարաւորութիւն ունեցող ազգայիները, միացեալ աշխատանքով տարածելու տոքթ. Օհանեանի գիրքերը, հասարացաց կարծիք պատրաստելու համար— միջազգային չափանիշով— բոլոր երկիրներու մտաւորական դասակարգին եւ ժողովուրդներու պատմութեամբ զբաղուող ժողովուրդներու մօտ: Այս առթիւ յիշեց Արցախի հարցը, եւ յայտնեց թէ Սովետական Միութեան ժողովուրդները ոչինչ գիտէին անոր պատմական անցեալին մասին եւ անակնկալի եկան, զայն որակելով հայերու կողմէ բռնաբարում Ատրպէյճանի իրաւունքներու դէմ: Մերժելով եւ անժամանցելի նպատակը ըլլալու է աշխարհով մէկ տարածել այդ հրատարակութիւնները, —բոլոր լեզուներով— որոնք ծառայեն լոյս սփռելու մեր դատին արդար ըլլալուն վրայ: Եթէ նոյնիսկ ոչ իւրաքանչիւր հայ մը մնայ հայաբնակ հողի մը վրայ, այդ չի նշանակեր թէ մենք այսօր անոր ժառանգորդները չենք, նշած է տոքթ. Փ. Օհանեան իր գիրքին մէջ, որպէս իրաւական ճշմարտութիւն:

Տէր Հօր ունեցած ելոյթի աւարտին, Հայց.Առաք. Եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան անունով Պրն. Անդրանիկ Արսլանեան շնորհակալութեան խօսք յայտնեց հեղինակին, Տէր Հօր եւ ներկայ հասարակութեան:

Տոքթ. Օհանեանին հրաժեշտ տալու ժամանակ, հարցուցինք թէ չորրորդ հատորը որ թուականներու յատկացուած պիտի ըլլայ: Միայն 1918 թուականին, պատասխանեց ան, որովհետեւ բազմատեղեակ են այդ տարուան իրադարձութիւնները:

Վարուժան Ասենեան

Արմենիա Եւ Ուրարտու

Գրեց՝ *Սահակ Պալըգճեան*

Հոս եւս, Ցերոնիմոս Արարատի երկիր չ'ըսեր (աշխարհաբարին ուղիղ թարգմանութիւնը պիտի ըլլար՝ Արարատ երկիր), այլ լատիներէն կ'ըսէ Արմէններու երկիր: Այսպէս.

«Եւ, մինչ ան կ'աղօթէր տաճարին մէջ իր աստուծոյն Նեսրոքի, իր որդիները Ադրամելէք եւ Սարասար սպաննեցին զայն սուրով եւ փախան Արմէններու երկիրը, եւ իր զաւակը Ասորադոն թագաւորեց անոր տեղը»:

Այս միեւնոյն դէպքը (Սենեքերիպի—Սենեքերիմի սպանութիւնը եւայլն) Հին Կտակարանին մէջ յիշատակուած է նաեւ Եսայիի Մարգարէութեան մէջ ճիշդ վերոյիշեալ բառերով. «Փախան Արարատի երկիրը» (գլուխ 37, համար 38):

Հին Կտակարանը վերստին կը յիշատակէ Հայաստանը, այս անգամ Երեմիայի մարգարէութեան գիրքին մէջ (գլուխ 51, համար 27), ուր կոչ կ'ըլլայ Բաբելոնի դէմ կռուելու համար՝ ռազմի կանչելու «Արարատի, Միննիի ու Ասքանազի թագաւորութիւնները»: Այս երեք անունները յայտնապէս կը վերաբերին հայկական թագաւորութիւններու (կամ նախարարութիւններու): Այս տեսակէտին զօրավիգ կը հանդիսանայ Հին Կտակարանի ասորերէն թարգմանութիւնը, ուր Միննի անունը թարգմանուած է ուղղակի Արմենիա (տեսնել «Ուրարտու կամ Հայաստանի նախաբնիկները», Գէորգ-Մեսրոպ, 1911, Պոլիս, էջ 39):

Անշուշտ ասորերէն թարգմանութիւնը կատարողները շատ ժամանակամօտ էին Ուրարտուի կարծեցեալ գոյութեան: Իսկ Երեմիա մարգարէն, ինքը, ժամանակակիցն էր Պեհիստունի կոթողին ուր կողք-կողքի իբր հոմանիշ նշուած են Արմենիա եւ Ուրարտու (Ք.Ա. 6-րդ դար): Սակայն Երեմիա, եբրայերէն գրելով, կը նշէ Արարատ (Ուրարտու) անունը, որով կը կոչուի Հայաստանը եբրայերէն լեզուով (մինչդեռ պարսկերէնի մէջ ան կոչուած է Արմինա): Երբ նոյն երկրին կը տրուին տարբեր անուններ միեւնոյն դարուն, այդ կը նշանակէ թէ այդ արդիւնք է լեզուներու տարբերութեան (Ք.Ա. 6-րդ դարուն Արմինա—Ուրարտու—Հայաստան. իսկ մեր օրերուն՝ Տօյչլանտ—Ճըրմընի—Ալըմանեը):

Վերեւի մէջբերումները ըրինք Հին Կտակարանէն որպէսզի ակներեւօրէն ամրապնդենք մեր հաւաստումը, թէ Ուրարտու—Արարատ բառը մենաշնորհն է սեմական լեզուներուն (ապացոյց՝ եբրայերէն Հին Կտակարանը, ու նաեւ բոլոր ասորեստաններէն բեւեռագիր կոթողները): Ինչպէս ըսինք, երբ կը կործանի Ասորեստան, միաժամանակ կ'աններեւութանայ անոր գործածած Ուրարտու անունը, Ք.Ա. վեցերորդ դարուն: Ոչ թէ այդ դարուն Արմէնները կը բունին որեւէ տեղ մը «Ուրարտացի»ներուն փոխարէն: Թէ Ուրարտացին եւ թէ Արմէնը այն են, ինչ որ մենք կը կոչենք հայ ժողովուրդ:

Գէորգ-Մեսրոպ, իր ուրարտամոլութեամբ վերացած (կամ կուրացած) զարմանք կը յայտնէ որ «Հին Կտակարանի ասորերէն թարգմանութիւնը եւ Տարգում, Միննիի տեղ, Արմենիա կը դնեն» (վերոյիշեալ գիրք, էջ 39): Դիւրին էր խորհիլը, թէ ասորի թարգմանիչը շատ աւելի ժամանակամօտ էր Հին Կտակարանին եւ շատ աւելի տեղեակ էր ուղիղին եւ սխալին, քան 19-րդ եւ 20-րդ դարու մեր «գիտնականները»: Այս առթիւ, վկայակոչենք նաեւ Մովսէս Խորենացին (գիրք Ա., գլուխ 22): Այսպէս.

«Այդ ժամանակ իսկապէս գոյութիւն ունէր մեր ազգի թագաւորութիւնը, ինչպէս կը վկայէ Երեմիա Մարգարէն իր խօսքերուն մէջ, պատերազմի հրաւիրելով Բաբելոնի դէմ: Հրաման ըրէ, կ'ըսէ ան, Այրարատեան թագաւորութեան եւ Ասքանազեան գունդին: Եւ ասիկա հաւաստիք մըն է թէ մեր թագաւորութիւնը գոյութիւն ունէր այդ ժամանակ»:

Նշենք որ Երեմիա ապրած է Ք.Ա. 650—580, այսինքն ժամանակակից էր Պեհիստունի պարսկական արձանագրութեան, ուր իբր հոմանիշ յիշատակուած են Արմինա եւ Ուրարտու:

Իբր միջանկեալ նշում, նշենք որ Գէորգ—Մեսրոպ կ'ըսէ (էջ 41) թէ այլ տեղ եւս յիշուած է Արարատ երկիրը Հին Կտակարանին մէջ (պարզ է թէ ամէն անգամին ալ Ս. Գիրքը կը յիշէ Արարատը իբր երկիր, ոչ թէ իբր լեռ). այն է՝ Տովբիթի գիրքին մէջ, ուր կ'ըսուի թէ Սենեքերիմի հայրասպան որդիները փախան «ի լերինս հայոց» (եբրայերէնը՝ ի լերինս Արարատայ): Այսպիսով կ'ապացուցուի թէ ոսկեդարի հայ թարգմանիչները եւս լաւատեղեակ էին, թէ Արարատ—Ուրարտուին հայերէն թարգմանութիւնն է Հայաստան: Շատ տարրական իրողութիւն մը, զոր չեն նշմարեր ոչ Գէորգ—Մեսրոպ, ոչ ալ եւրոպեայ Ուրարտագէտները: Գէորգ—Մեսրոպ, բեւեռագիր ու սեպագիր ասորեստանեան ընընթեռնելի արձանագրութիւններէն չլացած (թէ կուրացած) չի նշմարեր այս ակներեւ «Գողոմպոսեան հաւկիթը», նոյնիսկ երբ կը գրէ (էջ 41).

«Նոյնպէս Աստուածաշունչի յունարէն եւ ասորերէն թարգմանութիւններուն մէջ, Արարատի տեղ շատ անգամ կը թարգմանուի Հայք կամ Հայաստան, անշուշտ երկրի իմաստով: Ցովսեպոս եւ Եւսեբիոս եւս նոյն կերպով կը հասկնան ու կը մեկնեն: Ցերոնիմոս, իր Եսայեայ Մեկնութեան մէջ կը գրէ. —Արարատը Հայաստանի մէջ դաշտային գաւառ մըն է, որուն մէջէն կ'անցնի Երասխը»:

(Շար. 8)

Ալպանիա Կը Թոյլատրէ Հազարաւոր Քաղաքացիներու Արտագաղթը

Ալպանիոյ նախագահ Ռամիզ Ալիա, որ անցեալ 7 Յուլիսին, տեղի ունեցած ժողովրդական աննախընթաց ըմբոստութեան մը տեղի տալով՝ պաշտօնանկ ըրած էր ներքին գործոց նախարարը՝ Սիմոն Սթէֆանին եւ պաշտպանութեան նախարարը՝ Փոքով Մուրան, վերջապէս արտօնեց արտագաղթը՝ մայրաքաղաք Թիրանի ֆրանսական, իտալական եւ Արեւմտեան Գերմանիոյ դեսպանատուներուն մէջ ապաստանած 4 հազար ալպանացիներուն:

Էնվէր Հոճայի յաջորդը՝ նախագահ Ռամիզ Ալիա, որ խոստացած էր նախապէս 15 հազար Ալպանացիներու արտագաղթը, ըստ երեւոյթի պիտի շարունակէ երկրին տեմոքրաթականացումի ընթացքը:

Առաջին խումբը Թիրանէն այսպէս խոյս տուող ալպանացիներուն՝ Իտալիա հասաւ Յուլիս 13-ին, ծովու ճամբով, ուր պիտի վերջնականապէս հաստատուին 800 հոգի, Արեւմտեան Գերմանիա պատրաստ է ընդունելու 2900-ը, իսկ մնացեալ մօտ 1300-ը՝ պիտի մեկնին Մարսէյ (Ֆրանսա)՝ հակառակ անոր որ մեծամասնութիւնը կը նախընտրեն հաստատուիլ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ, ուր ըստ իրենց «կարելի է ապրիլ իբրեւ մարդ արարած»:

Փախստականներուն ոչ մէկը գիտէ, բացի ալպաներէնէն, տարբեր օտար լեզու մը:

Չէք Անհամաձայնութիւնը

Անկեալ ամբողջատիրական—բռնատիրական վարչակարգի ընդդիմադիր՝ տեմոքրաթներու ճակատը բաժնուեցաւ երկուքի, նախագահ Վաքլաւ Հավէլի մարդոց եւ Կաթողիկէ Ժողովրդային Կուսակցութեան ղեկավար՝ Ճոզէֆ Պարթոնիքի խումբին միջեւ:

Այս բաժանումը տեղի ունեցաւ, անցեալ 14 Յուլիսին գոյացած խորհրդակցական ժողովի մը ընթացքին՝ 1946-ին հաստատուած ամենակարող գաղտնի ոստիկանութեան STB-ի շուրջ, որ 50-ական թուականներուն ձերբակալած էր աւելի քան 200 հազար քաղաքացիներ:

Նախագահի գործակիցները կ'ամբաստանեն թէ՝ Պարթոնիք 17 տարի անընդհատ ծառայած է STB-ին, իբրեւ այս վերջինին մօտ վճարովի մատնիչ գործակալ, 25 հազար գործակալներու կողքին:

Այս հարցին պատճառաւ Միացեալ Քաղաքացիական Ճակատը —նախագահին եւ կաթողիկէ ժողովրդական կուսակցութիւն— 10% համեմատութեամբ տուժեց ընտրութիւններուն՝ ի շահ Համայնավարներուն, որոնք գրաւեցին 2-րդ դիրքը:

1968-ին, Համայնավար կուսակցութեան ղեկավարած Փրակայի գարնան շարժումը ճզմուած էր վայրագօրէն Խ.Բանակին ներխուժումով: Եւ աւելի քան կէս միլիոն Համայնավարներ վտարուած էին՝ իբրեւ պայման Մոսկուայի պարտադրած բնականոնացումի ծրագրին:

Իսրայէլ՝ Բնակարանային Սուր Տագնապի՞ Մը Առջեւ

Խ.Միութենէն, անցնող 6 ամիսներու ընթացքին, ներգաղթած 50 հազար հրեաներուն համար տուն հայթայթելու դժուարութիւնները՝ Իսրայէլի կառավարութիւնը դրած են ընկերա—տնտեսական տագնապի մը եզրին:

Թել—Աւիվի հարաւը գտնուող Հոլոն շրջանին մէջ բարձրացած է արտակարգ քաղաք մը թշուառութեան, ուր տանտէրները մի քանի ամսուան մէջ տան վարձքերը բարձրացուցին ամսական 150 տոլարէ մինչեւ 600 տոլարի՝ իբրեւ հիմք առած պետութեան ներգաղթողներուն ըր ծ ամսական 400 տոլար յատկացումը:

Բազմաթիւ ընտանիքներ, անկարող վճարելու նման ամսավճարներ, դուրս մնացած են իրենց բնակարաններէն, եւ Երուսաղէմի Ռիշոն Լը Սիոն փողոցին մէջ հաստատած են վրաններ, Քնեսեթին դիմաց (խորհրդարան)՝ առ ի բողոք այսպէս ստեղծուած կացութեան դէմ:

Գաղթական հրեաներու այսպէս ներխուժումը կը ներկայացնէ հետեւեալ լուրջ վտանգները, որ շատ կը մտահոգեն ներկայ կառավարութիւնը, յատկապէս՝ բռնագրուած արաբական հողերու վրայ գաղութներ հաստատելը ջատագովող, նախարար Արիել Շարոնը:

ա.- *Խ.Միոհթեան հպատակ հրեաներոհն ներգաղթը, ճներձայ թափով առահել 'ւսճծը սարդացնէ ընկերա—տնտեբզկան, արդէն ըստ բաւականի վատթար կացութիւնը, ուր աշխատաւորներուն 10% արդպն անգործ է*

բ.- *Թշուառ խաւի դժգոհութիւնը կրնայ հարցականի տակ առնել հրեան'րում արտագաչթը՝ճԽ.Միութենէն, այս վերջինթ իբրեւ պայման դրածճրյտալով, որճարտագաչթողները չհաստատուին բռնագրաւուած արաբական հողամասերու վրայ:*

Մեր Երիտասարդութեան Գոյավիճակը

Գրեց՝ Օհան Պոտրումեան

Վերջին տարիներուն յաճախ բննարկումի նիւթ սկսած է դառնալ մեր երիտասարդութեան գոյավիճակը: Ցաւտնուած են թերի ու դէմ զանազան կարծիքները: Լաւատեսները մեծ յոյսեր կապած են անոր եւ կը հաւատան, թէ ան կոչուած է դառնալու մեր ազգային ապագայ ղեկավար տարրը: Ուրիշներ՝ յոռետեսները, յուսախար են ի տես անոր անտարբերութեան հայ իրականութեան նկատմամբ: Ոմանք ալ՝ բոլորովին անբարեյոյս կը նկատէն զայն:

Այս հարցով, ուրեմն երիտասարդութեան հարցը կը կարօտի առարկայական լուրջ քննութեան, մանաւանդ Հարաւ-Ամերիկեան մեր գաղութներուն մէջ:

Լենկթիմուրներ, Ճէնկիզխաններ, Շահ Ապպասներ, արիւնռուշտ սուլթաններ, թէեւ կրցան խլել մեզմէ մեր պետութիւնը, բնաջնջել մեր ժողովուրդին կարեւոր մէկ մասը, բայց չյաջողեցան խեղդել հայու ոգին, լինելութեան կամքը: Հայը ապրեցաւ, կ'ապրի եւ պիտի ապրի յաւիտեան, շնորհիւ իր դպրութեան, գրականութեան, գիտութեան, արուեստին, մամուլին, մէկ խօսքով բազմադարեան զմայլելի մշակոյթին:

Մշակոյթի այս կենսարար եւ լուսաշող ջահը կրցանք պահել միշտ մեր օրերը, առանց մարելու, խնդիր է սակայն թէ ինչպէ՞ս պիտի կարողանանք փոխանցել զայն մեր ներահաս սերունդին: Ահա՛ առաջնահերթ եւ անյետաձգելի հարցը, երբ աչքի առջեւ ունինք այսօր Ամերիկեան այս գաղութներուն մէջ պարզուած պատկերը, որ դժբախտաբար չափազանց տխուր է: Նոր սերունդը թէեւ ծագումով՝ հայ, սակայն համայնակուլ միջավայրերու մէջ հետզհետէ ուծանալու հանկամէտ է, կը խօսի իր բնակած երկրին լեզուն, կ'ընտելանայ անոր բարբերուն, կ'ամուսնանայ օտարազգի աղչիկներու հետ, վերջապէս կը ձուլուի:

Ունինք խոստմնալից, շնորհալի երիտասարդներ, թէեւ սակաւաթիւ, որոնք իրենց ուսումնական կամ ասպարէզային զբաղումի կողքին, յծուած են նաեւ հանրօգուտ աշխատանքին: Այս երեւոյթը հոգեպարար ըլլալով հանդերձ, անբաւարար է, որովհետեւ պահանջուածը կամ ակնկալուածը աւելի է քան տրուածը:

Արտերկրի սահմանափակ մեր պայմաններուն մէջ, ճիշդ է որ դժուար է պատրաստել իտէալ սերունդ, բայց կարելի է ապահովել օգտաբեր անհրաժեշտ տարրեր: Այս ուղղութեամբ, սկսած ծնողներէն, մինչեւ վարժարանները, միութիւնները ու կուսակցութիւնները իրենց կարելիութեան սահմանին մէջ, պէտք է ազդու միջոցներ ձեռք առնեն, փրկելու համար մեր մատաղ սերունդը ձուլումի անխուսափելի վտանգէն, իսկ շնորհալիները պատրաստեն՝ կողմնորոշուելու դէպի հասարակական ազգօգուտ գործունէութիւն:

Դիմագրաւելու համար ներկայացող դժուարութիւնները, հարկաւոր է կամք, ճկունութիւն, տոկունութիւն եւ հետեւողականութիւն: աւելին՝ մտաւորական պատրաստութիւն ու հասունութիւն: Այս առումով օրինակ է որ մեր սերունդը մտահոգուի՛, զբաղի՛, պատրաստէ՛ բանիմաց, պատրաստակամ երիտասարդութիւն մը:

Արդար ըլլալու համար ընդգծեմ, որ երիտասարդութեան մէկ մասին մօտ կայ ինքնագլուխ ըլլալու հիւանդագին երեւոյթը, ինքնահաւանութիւնն ու այլամերժութիւնը: Նման տարրերը եթէ լուրջ ու հետեւողական ուշադրութեան առարկայ դառնան, կրնան վերափոխուիլ:

Այս ուղղութեամբ, յետագայ սերունդներուն աստիճանական կազմաւորման մէջ, առաջնահերթ պարտականութիւն կ'իյնայ հայ ընտանեկան յարկին, ապա՝ մեր վարժարաններուն, կազմակերպութիւններուն, միութիւններուն ու ակումբներուն վրայ: Անտարակոյս, անհրաժեշտ է, ամենէն առաջ, սերունդներուն մէջ արմատաւորել գիտակցուած ազգասիրութիւնն ու հայրենասիրութիւնը, ժողովրդամատոյց գործը, հայապահպանման նշանակութիւնը, եւ վերջապէս՝ մեր գոյութեան դերն ու իմաստը:

Այս տեսանկիւնէն դիտուած, մեր բարեսիրական, կրթական, ազգային զանազան կազմակերպութիւններուն ի գործ դրած ջանքերը, ճիգերը, նուիրումը, մեծապէս գովելի ըլլալով, պէտք առաջ տանիլ ալ աւելի զգալի աշխատանքի: Բաւարար չէ արդիական կեդրոններ ունենալ, այլ այդ կեդրոնները պէտք է հմայիչ, հետաքրքրական վայրեր վերածել: Եթէ ցուցաբերենք յատուկ գուրգուրանք, իւրաքանչիւրը այժմէն իր մարզին մէջ չպատրաստէ իր վաղուան ղեկավարները, ատեն մը ետ մեր ազգային կեանքը կը դրուի անորոշութեան, ամայութեան եւ անէութեան առաջ:

Երիտասարդութիւնը որեւէ ժողովուրդի կենսունակութեան, աշխուժութեան ու վերանորոգման կռուանն է: Հետեւաբար, հրամայական անհրաժեշտութիւն է այդ մասին մտածել:

55-ամեակ Ռադիո Արմենիայի

Ցիսուն հինգ տարիներ անցած են այն օրէն, երբ Պրն. Յարութիւն Ռուբէնեան հիմը կը դնէր «Արմենիա» ձայնասփիւռի կայանին:

Առողջ հայրենասիրական եւ ազգասիրական առաջադրանքներով ճամբայ ելած էր ան: Ժողովուրդին, հայրենիքին եւ Հայաստանեայց Եկեղեցիին ծառայել մտադրած էր, եւ հաւատարիմ մնաց իր առաջադրանքներուն: Անկաշառ ու հնչեղ եղաւ Ռադիո Արմենիայի խօսքը, երբ արձանագրեց դրական իրագործումները Ուրուկուհայ համայնքէն ներս. թէ Հայաստանի մէջ, երբ քննադատեց բոլոր անջատողական եւ ժխտական երեւոյթները: Արթուն պահակի մը պէս հսկեց հայ կեանքին ու մշակոյթին վրայ:

«Արմենիա» ձայնասփիւռի կայանին յիսուն հինգամեայ հաղորդումներու ամէն մէկ օրը պերճախօս վկաներն են գծուած առաջադրանքներուն դրականութեան: Այս իրողութեամբ կրնայ բացատրուիլ վարկը, զոր ան ապահովեց ոչ միայն հայ համայնքէն ներս այլեւ օտար շրջանակներու մօտ:

Գաղափարներուն տարածումին մէջ եղաւ բծախնդիր, անկաշառ ու անկախ: Եւ ասիկա հպարտութեան համեստ պատճառ մը չէ, երբ յիսուն հինգ ամեայ անցեալով մը, ու մանաւանդ առանց դրսէն նիւթական ակնկալութեան, այսօր «Ռադիո Արմենիա»ն հանդիսատեսպէս, ճակատաբաց կը ներկայանայ մեր ժողովուրդին:

Համեստ չափանիշերով գործի ձեռնարկուեցաւ: Մարմին առած ծրագիրը աճեցաւ տարիներու հետ: Որքան պայմանները դարձան նպաստաւոր, այնքան առատ եղան իր ջամբած մտայղեկն ու հոգեկան սնունդները: Գիտակից իր դերին, առաջնորդեց: Պաշտպան՝ մեր անկապտելի իրաւունքներուն, պաշտպանեց: Պաշտպանեց մեր առանձնահատկութիւնները, մեր եկեղեցին, մեր հայրենիքը:

Ծառայեց Ուրուկուհայ գաղութին՝ հայրենասիրական առողջ ըմբռնում, Հայ Դատի հանդէպ հաւատք, մեր ժողովուրդի ապագային նկատմամբ լաւատեսութիւն ներշնչելու առաջադրանքով: Վերջապէս ծառայեց ան, ընդհանրապէս Հարաւ-Ամերիկայի գաղութներուն եւ մասնաւորաբար Ուրուկուհայ գաղութին ազգային դաստիարակութեան, միջ-միութենական յարաբերութիւններու զարգացման, Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ազգօգուտ ծառայութեան, մեր մշակոյթի եւ հայ արժէքներու պահպանման ու տարածման ուղղութեամբ:

Կ'ըսեն թէ, հայը որեւէ գործ խանդավառութեամբ կը սկսի, բայց նոյն խանդով, նոյն եռանդով չի շարունակեր զայն:

Սխալ, հազար անգամ սխալ տեսակէտ:

Մեծ գործը գտած է իր իրաւ առաջնորդը:

Պրն. Ռուբէնեան մխաձուլուած Ռադիո Արմենիային հետ ամբիսուն հինգ տարիներէ ի վեր առաջ կը տանի այս ծանր բայց սրբազան գործը:

Հայ մշակոյթը, հայ դպրոցը, հայ եկեղեցի, հայոց վերածնած հայրենիքն ու Ուրուկուհայ գաղութը կը շարունակեն իր ուղղութեան հիմնական առարկան մնալ, հակառակ բազում դժուարութիւններուն:

Կարծէք Ուրուկուհայ գաղութը իրեն համար ստեղծուած ըլլայ, Պրն. Ռուբէնեան կը հրճուի անոր ամէն մէկ յաջողութիւններով ու կը տառապի ամէն մէկ ձախորդութիւններով: Ան ոգի ի բռին կ'աշխատի, ցոյց տալ Ուրուկուհայի բարի ժողովուրդին հայու աշխատասիրութիւնն ու առաքինութիւնները, ինչպէս նաեւ քաղաքացիի պարտաւորութիւններուն ու պարտականութիւններու յարգումը:

Կր խորհի թէ կրկնութիւն պիտի ըլլայ վկայակոչել Պրն. Ռուբէնեանի օգտաշատ ծառայութիւնը այս գաղութին եւ հայրենիքին համար: Սակայն յիշեցումի մը համար կ'արժէ թուել անոնցմէ քանի մը հատը, օրինակ 1939-ին Սանջաքի հայութեան օգնութեանէն, Գէորգ Ե. Կաթողիկոսի կողմէն «Սասունցի Դաւիթ» տանկային շարժական հանգանակութեան արշաւէն, Համաշխարհային Բ. պատերազմի առաջին օրերն կարմիր բանակին համար 560 բուրդէ ծածկոց եւ 100000 շիշերէ ատրենալինա դեղ, Արմենիա հրապարակէն, լիբանանահայութեան երկու տարբեր առիթներով 12·000 եւ 18·000 Ամերիկեան տոլարի օգնութենէն մինչեւ երկրաշարժ եւ էջմիածնի հիւանդանոցին տաճանաչման բժշկական սարքին իրագործումները:

Եւ այսօր, 79-ամեայ Պրն. Յարութիւն Ռուբէնեան՝ անցեալ փորձութեամբ զօրացած, իրեն Քրիկունք ունենալով իր այնքան նմակրելի ու ազնիւ կողակիցը՝ Տիկ. Արաքսին, իր երկու աքսկերի արժէքաւոր զաւակները Պերճն ու Արամը, ինչպէս նաեւ Ռադիո Արմենիայի անձնակազմն ու Ռադիո Արմենիա–Համպըրկ Արմենիա կութային ճանճնախումբը, ան կը շարունակէ մնալ հայապահպանութեան համար մղուող պայքարի առաջին գիծին վրայ, մարտունակ լաւատես:

55-ամեակի Շքեղ Հանդիսութիւնները

Կազմակերպութեամբ «Ռադիո Արմենիա–Համպըրկ Արմենիա» Մշակութային Յանձնախումբին, մայրաքաղաք Մոնթեվիդէոյի Ցունիս 16–23, երեք տարբեր ձեռնարկներով, արժանավայել տեղի ունեցաւ Ռադիո Արմենիայի հիմնադրութեան 55-ամեակի տիսութիւնները, որոնք երկար տարիներ յիշատակելի պիտի մասնակիցներու միտքերուն մէջ: Հոծ թիւով հիւրեր ներկայ ակադեմական հանդիսութեան, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 16 1990, կէսօրէ ետք ժամը մկկէն սկսեալ, Ռադիո Արմենիայի

(Շար. էջ 11)

55-ամեակ...

(Շար. Էջ 10-էն)

ցումներու սրահին մէջ: Բազմաթիւ մտաւորական թէ քաղաքային դէմքեր իրենց ելոյթներով եւ գնահատական խօսքերով շնորհաւորեցին Ռադիօ Արմէնիայի եւ իր հիմնադիրին կատարած բեղուն գործունէութիւնը:

Ուրուկուայի նախագահ Տօքթ. Լուիս Ալպերթօ Լաքալէ եւ Պրն. Անթոնիօ Ռուբէնեան 55-րդ տարեդարձին (Ռատիօ Արմենիայի):

Երկրորդ ձեռնարկը, Երեքշաբթի, 19 Յունիս 1990-ի խմբային այցելութիւնն էր դէպի Փիրիապոլիս: Այդ օրը Ուրուկուայի Ազատարար Զօրավար Արդիկասի ծննդեան օրը ըլլալով, խումբը նախ այցելեց Զօրավարի յուշարձանը եւ զետեղեց ծաղկեպսակ մը, ապա այցելեց Արմենիա փողոցը: փիրիապոլիսցիներու կողմէ ընդունելութիւնը շատ ջերմ էր:

Երկու ձեռնարկներն ալ վերջացան ճոխ ու համադամ ճաշերու հիւրասիրութեամբ եւ միշտ խանդավառ մթնոլորտի մէջ:

Երեք օր տեւող ձեռնարկներու փառապսակն էր 55-րդ տարեդարձին նուիրուած հանդիսաւոր ճաշկերոյթ-պարահանդէսը, Վիքթորիա Փլասա պանդոկի շքեղ սրահին մէջ, մասնակցութեամբ Ն.Վ. Հանրապետութեան Նախագահ՝ դոկտ. Լուիս Ալպէրթօ Լաքաժէի, փոխնախագահ՝ դոկտ. Կոնսալօ Ակիրրէյի, քաղաքապետ բժ. դոկտ. Թապարէ Վասքէսի, 6 նախարարներու, երեք զօրավար հրամանատարներու՝ ծովային, օդային եւ ցամաքային, ինչպէս նաեւ 200 հրաւիրեալներու: Նոյնքան հիւրեր չէին կրցած մտնել տեղի չգոյութեան պատճառով:

Ռադիօ Արմէնիայի խօսնակ Պրն. Վալթեր Լափաճեան, որպէս օրուան հանդիսավար, բարի գալուստ մաղթելէ ետք ներկաներուն, հրաւիրեց առաջնորդական տեղապահ Տ. Յակոբ Ծ. Վրդ. Գըլըճեանը որպէսզի սեղանը օրհնէ: Օրուան հանդիսավարը ապա բեմ հրաւիրեց «Երեւան 50» նուագախումբը՝ գլխաւորութեամբը Պրն. Միկէլ Պարսումեանին, որ սկսաւ իր կատարումներուն: Իրարու յաջորդեցին հայկական եւ օտար եղանակներն ու երգերը, ստեղծելով հաճելի ու խանդավառ մթնոլորտ: Ուրախ էին բոլորը:

Գեղարուեստական յայտագրին իրենց փայլուն մասմակցոհ-
Թվւնթճբերվն, հիւրաբարճքաչաքսճոտնոհող,ճմիջազգային երգիչ Պրմ.
Տվգրամ Ժամկոչ'ան եւ «ՀայճԿեդրոն» Մչակոհթայվմ Միութեան
Կգրաոգումբը:

Եժեկո—թին ամենէն բրոգխուղ պաւերը ապրեցան ներկաներթ,
Ռժէ ւգնրզպետութեզն Նախագահը ԽՌացիօ Զժմէնիա»—ի 45-ամեայ
գործունէութվհնըճ'ւ աագօոուտ նշանակութիւմթ վ'ր ախմելէճետք,
խօսեցան հայ ժողովոհրդվճառաքինոհթեան, վերապրելոհ կամքիմճեւ
Հայճական Դատի անժամգնցելվուըեան նասին, արժանանալգվ ն'րկան'րուն յոտնկայս ջերմ ծափաւարգւթեղնց:

Հանդիսութեան աւարտին Պրն. Ռուբէնեան խօսք առնելով, անդրադարձաւ 55-րդ տարեդարձի տօնակատարութեան իմաստին, ... Թուեց Ռադիոյի այսօրուայ գործունէութեան մասին եւ սիրալիր բա... ներով իր գոհունակութիւնն ու շնորհակալութիւնները յայտնեց իրեն ընծայուած մեծարանքին համար:

Պրն. Ռուբէնեանի խօսքէն ետք, «Ռադիօ Արմէնիա-Ռամպլա Արմէնիա»յի Մշակութային Յանձնախումբը, գլխաւորութեամբ իր Ատենապետին՝ Պրն. Յակոբ Գասպեանի ինչպէս նաեւ Մոնթէվիտէօ քաղաքի շարժաւարներու ընկերակցութիւնը, զոր 45.000 անդամներէ բաղկացած է եւ որուն նախագահն ու քարտուղարը հայեր են՝ յանձին

Մօնթեվիտէօյի քաղաքապետ Տօքթ. Թապարէ Վասքէսի հետ:

Պրններ. Խուան Քոթոխեան եւ Լազարօ Թադեսեան, ամէն մէկ կազմակերպութիւն առանձին, մասնաւոր պատրաստուած հարթաքանդակներով պատուեցին Պրն. Ռուբէնեանը իր կատարած անձնուէր ու թանկարժէք ծառայութեան համար: Այս արժէքաւոր ժեստեր ի պատասխան՝ սիրտով երիտասարդ Պրն. Ռուբէնեանի աչքերը կը խօսէին ու կարծէք կ'ըսէր. «Զարմացած եմ. շնորհակալ եմ. շատ պիտի աշխատիմ»:

Յուսկ, ուրեմն, Հանրապետութեան Նախագահը իր կողքին ունենալով իր տիկինը ինչպէս նաեւ Տէր եւ Տիկ. Ռուբէնեանները 55 մոմերով զարդարուած երեք յարկանի կարկանդակը կտրելով, մաղթանքներ ընելով Պրն. Ռուբէնեանին առողջութեանը, երջանկութեանը եւ մաղթելով յաջողութիւններ յառաջիկայի մատուցանելիք գործերուն: Ներկաներուն բուռն ծափահարութիւններով վերջ գտաւ այս անմոռանալի երեկոյթը:

Հասարակութիւնը մեկնեցաւ յարգանքի իր տուրքը մատուցած ըլլալու գոհունակութեամբ հանդէպ մարդու մը, որ երեւոյթ մը եղաւ սփիւռքահայ կեանքին մէջ:

Վարձքդ կատար սիրելի Պրն. Յարութիւն Ռուբէնեան:

«Պատիւս արժանաւորաց»

Վարդավառ-Պայծառակերպութիւն

Ա.- Աւետարանական Հատուածը (Մարկոս Թ. 1-9)

Ծանօթ.- Թէեւ դէպքը կը պատմեն Մատթէոս, Մարկոս եւ Ղուկաս Աւետարանիչները, սակայն ընտրած ենք Մարկոսի հատուածը:

«Վեց օր յետոյ Յիսուս իր հետ առաւ Պետրոսը, Յակոբոսը եւ Յովհաննէսը ու զանոնք առանձինն հանեց բարձր լերան մը վրայ եւ անոնց առջեւ այլակերպեցաւ: Եւ անոր զգեստները փայլուն, բոլորովին սպիտակ դարձան, այն աստիճան որ երկրի վրայ ոչ մէկ լուացարար կրնար այդքան սպիտակեցնել: Եւ անոնց երեւցաւ Եղիա՝ Մովսէսի հետ մէկտեղ, ու անոնք կը խօսէին Յիսուսի հետ: Պետրոս պատասխանեց Յիսուսի եւ ըսաւ. «Ռաբբի, լաւ է որ մենք այստեղ մնանք եւ երեք տաղաւարներ շինենք, մէկը՝ քեզի, մէկը՝ Մովսէսի եւ մէկն ալ՝ Եղիայի համար»: Սակայն չէր գիտեր թէ ինչ կը խօսէր, որովհետեւ զարհուրած էին: Եւ ամպ մը հովանի եղաւ անոնց վրայ. ամպէն ձայն մը եկաւ, որ կ'ըսէր. «Ասիկա է իմ սիրելի Որդիս, ատոր լսեցէք»: Եւ յանկարծակի աջին-ահեկին նայելով՝ ոչ մէկ տեղ այլեւս ոչ ոք տեսան, բայց միայն Յիսուսէն՝ իրենց հետ: Եւ մինչ լեռնէն կ'իջնէին, պատուիրեց անոնց, որ իրենց տեսածը մարդու չպատմեն, մինչեւ որ մարդու Որդին յարութիւն առնէ»:

Բ.- Բացատրութիւն

Հայ Եկեղեցւոյ, Տաղաւար կոչուած, հինգ մեծ տէրունի տօներէն մին է, որ ծանօթ է հետեւեալ երեք անուններով. Այլակերպութիւն, Պայծառակերպութիւն եւ Վարդավառ:

Այլակերպութիւն.- Կը նշանակէ այլ, ուրիշ կերպարանք կամ ձեւ ստանալ: Աւետարաններու մէջ գործածուած բառն է: Ինչպէս վերեւի հատուածին մէջ Մարկոս Աւետարանիչ կ'ըսէ. «...զանոնք առանձինն հանեց բարձր լերան մը վրայ եւ անոնց առջեւ այլակերպեցաւ»:

Պայծառակերպութիւն.- Ընդհանրացած բառն է, որ յստակ եւ աւելի փառաւոր բացատրութիւն մը կու տայ դէպքին եւ Տօնին: Կը նշանակէ պայծառ կերպարանք կամ ձեւ ստանալ:

Վարդավառ.- Հին հեթանոսական ժամանակէ մնացած մեծ տօնի մը անունն է, որ ուրիշ տօներու նման, Հայերու Քրիստոնէութիւն ընդունելէ ետք, փոխած է նպատակն ու յիշատակը եւ միայն անունը պահած:

Վարդավառ, կը նշանակէ վարդերով զարդարուիլ: Հեթանոսական տօնի յիշատակներէն ոմանք պահուած են մինչեւ այսօր, մանաւանդ արաբական եւ արեւելեան երկիրներու մէջ: Այդ սովորութիւններէն են վարդերով զարդարուիլ, աղաւնի թռցընել եւ իրարու վրայ ջուր թափել: Այս վերջինին պատճառով, փոքրերու կողմէ Տօնը կոչուած է նաեւ «Ջուրի Զատիկ»:

Գ.- Ե՞րբ կը տօնուի

Այլակերպութեան Տօնը կը կատարուի Զատիկի ԺԴ (14-րդ) Կիրակին, այսինքն Զատկէն 98 օրեր ետք: Հետեւաբար 35 օրերու շարժականութիւն ունի եւ տօնակատարութիւնը կրնայ հանդիպիլ Յունիս 28-էն Օգոստոս 1-ի միջեւ:

Դիւան Ազգային Առաջնորդարանի

DEPORTIVAS

Porqué ganó Nación a los Ingleses

Mucho es lo que se dijo tras ese triunfo de 29 a 21 que, en rugby, tuvo el Club Banco Nación sobre el seleccionado inglés que nos visita: que los ingleses no pusieron sus mejores hombres reservándolos para su encuentro con Tucumán, que el primer partido de una gira siempre es de ajuste, que algunos fallos del árbitro beneficiaron al equipo argentino, pero, excusas afuera, quien vió el partido pudo apreciar la táctica, la técnica y, sobre todo, el gran espíritu que en todo momento animaron al equipo local, de tal manera que los muchachos, superando hechos pasados y sobrepasando el escepticismo de algunos, supieron mostrar su garra en un partido sin duda reñido contra hombres fogueados en un deporte que dominan, y lograr una notable victoria. Presionando, atacando, poniendo siempre en movimiento al rival, Banco Nación dominó y se clasificó ampliamente ganador. Los hombres sobresalientes fueron *Porta, Soto y Gómez.*

Rugbier

INTEGRACION UNIVERSITARIA

Oportunamente informamos de la presencia en la Argentina del Rector de la Universidad de Erevan, doctor *Serguei Hampartsumian,* con el propósito de concretar la integración de dicha Universidad con la de Buenos Aires, a fin de lograr un beneficioso intercambio y cooperación entre ambas casas de estudio.

Esta empresa se vió coronada por el éxito, y el 28 de junio pasado tuvo lugar la firma del convenio respectivo, acto que se cumplió en la Sala del Rectorado de la Universidad de Buenos Aires, suscribiendo dicho convenio el Rector argentino *Oscar Shuberoff* y el armenio, *Serguei Hampartsumian.*

Luego, el Rector *Shuberoff* se refirió a los beneficios que en el futuro reportará este hecho trascendente, por cuanto permitirá el acercamiento científico y académico entre profesionales y estudiantes.

Asimismo, se puso de manifiesto la necesidad de crear la cátedra de armenio en la UBA, y de español y cultura latinoamericana y argentina en la Universidad de Erevan.

COCINA

Isabel Tchalian

CROCANTITOS DE NUEZ

INGREDIENTES :

100 gramos de nueces picadas
100 gramos de azúcar molida
2 claras de huevo
30 gramos de harina

PREPARACION :

Batir ligeramente las claras, mezclar las nueces con el azúcar y la harina; agregar las claras y mezclar bien. Levantar la mezcla por cucharadas y colocar sobre chapas enmantecadas y enharinadas Cocinar al horno, primero a temperatura regular, suavizándola después que los copos han tomado forma. Cuando se despegan de la chapa es que están a punto. Deben quedar crocantitos.

RICAS SUGESTIONES :

Distribuir en pinches, alternadamente, diferentes calidades de frutas, bañe con salsa de chocolate y pasar por coco rallado.

Pro y contra de la Estabilidad del Dólar

La estabilidad que el dólar viene manteniendo desde fines de junio y principios de julio, si bien crea posibilidades favorables para los turistas que -argentinos o extranjeros- usan esta moneda, no establece ventajas para el común de los habitantes de este país que deben atender a su manutención diaria, pues, pese a que la moneda norteamericana se mantiene estable y no evoluciona hacia arriba, los precios de los productos de la canasta familiar sí que lo hacen, creando desaliento en el consumidor, pues los precios de las mercaderías no siguen las fluctuaciones del dólar, sino en su tendencia alcista.

Este aspecto negativo se manifiesta también al nivel de baja de las actividades comerciales del país especialmente en el rubro inmobiliario.

Son esos imponderables de la economía aplicada por el comerciante

CONJUNTO
"TATOUL ALTOUNIAN"
Representante en *Sao Paulo* (Brasil)
Sr. *MARCOS Y PEDRO*
Tel. 256-0998

PRIMER GRAN TORNEO DE TRUCO
VIERNES 3 DE AGOSTO, 21 HS
ORGANIZA:
DEPORTIVO ARMENIO
GRANDES PREMIOS
Asociación Cultural Armenia
Salón Tutundjian
Armenia 1366
* POR PAREJA:.....A 50.000
Inscripciones: Día del Evento
o al 774-1050

SE NECESITA
Empleado Vendedor y Cadete
SARAFIAN HNOS.
LARREA 229

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Registro Notarial 1094
Florida 716 2º Piso — Of. "K"
T.E.: 322—2768

Daniel Youssefian e Hijos S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357 Buenos Aires
TE. 48-9442/5298

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL
TEKEYAN
Redacción y Administración
Gorriti 4884
1414 CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771—2520
Horario de atención
Lun a Vier de 10.00 a
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
Nº 174428
Director
NAHABET NAHABETIAN
Corresponsalía/recepción de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap.
Cep. 00579—San Paulo
T.E: 813—6711
URUGUAY
Dr. Pedro Tasdilian
Benito Blanco 675 Ap.
T.E: 70—3114 Montevideo

DEPORTIVAS

Porqué ganó Nación a los Ingleses

Mucho es lo que se dijo tras ese triunfo de 29 a 21 que, en rugby, tuvo el Club Banco Nación sobre el seleccionado inglés que nos visita: que los ingleses no pusieron sus mejores hombres reservándolos para su encuentro con Tucumán, que el primer partido de una gira siempre es de ajuste, que algunos fallos del árbitro beneficiaron al equipo argentino, pero, excusas afuera, quien vió el partido pudo apreciar la táctica, la técnica y, sobre todo, el gran espíritu que en todo momento animaron al equipo local, de tal manera que los muchachos, superando hechos pasados y sobrepasando el escepticismo de algunos, supieron mostrar su garra en un partido sin duda reñido contra hombres fogueados en un deporte que dominan, y lograr una notable victoria. Presionando, atacando, poniendo siempre en movimiento al rival, Banco Nación dominó y se clasificó ampliamente ganador. Los hombres sobresalientes fueron *Porta, Soto y Gómez.*

Rugbier

INTEGRACION UNIVERSITARIA

Oportunamente informamos de la presencia en la Argentina del Rector de la Universidad de Erevan, doctor *Serguei Hampartsumian,* con el propósito de concretar la integración de dicha Universidad con la de Buenos Aires, a fin de lograr un beneficioso intercambio y cooperación entre ambas casas de estudio.

Esta empresa se vió coronada por el éxito, y el 28 de junio pasado tuvo lugar la firma del convenio respectivo, acto que se cumplió en la Sala del Rectorado de la Universidad de Buenos Aires, suscribiendo dicho convenio el Rector argentino *Oscar Shuberoff* y el armenio, *Serguei Hampartsumian.*

Luego, el Rector *Shuberoff* se refirió a los beneficios que en el futuro reportará este hecho trascendente, por cuanto permitirá el acercamiento científico y académico entre profesionales y estudiantes.

Asimismo, se puso de manifiesto la necesidad de crear la cátedra de armenio en la UBA, y de español y cultura latinoamericana y argentina en la Universidad de Erevan.

COCINA

Isabel Tchalian

CROCANTITOS DE NUE

INGREDIENTES :

100 gramos de nueces picadas
100 gramos de azúcar molida
2 claras de huevo
30 gramos de harina

PREPARACION :

Batir ligeramente las claras, mezclar las nueces con el azúcar y la harina; agregar las claras y mezclar bien. Levantar la mezcla por cucharadas y colocar sobre chapas enmantecadas y enharinadas Cocinar al horno, primero a temperatura regular, suavizándola despu los copos han tomado forma. Cuando se despegan de la ch que están a punto. Deben qued quitos.

RICAS SUGESTIONES :

Distribuir en pinches, alternado diferentes calidades de frutas, con salsa de chocolate y pasa co rallado.

Pro y contra de la Estabilidad del Dólar

La estabilidad que el dólar viene manteniendo desde fines de junio y principios de julio, si bien crea posibilidades favorables para los turistas que -argentinos o extranjeros- usan esta moneda, no establece ventajas para el común de los habitantes de este país que deben atender a su manutención diaria, pues, pese a que la moneda norteamericana se mantiene estable y no evoluciona hacia arriba, los precios de los productos de la canasta familiar sí que lo hacen, creando desaliento en el consumidor, pues los precios de las mercaderías no siguen las fluctuaciones del dólar, sino en su tendencia alcista.

Este aspecto negativo se mani también al nivel de baja de a tividades comerciales del especialmente en el rubro inmo

Son esos imponderables economía aplicada por el com

CONJUNTO
"TATOUL ALTOUNIAN"
Representante en *Sao Paulo* (Brasil)
Sr. *MARCOS Y PEDRO*
Tel. 256-0998

PRIMER GRAN TORNEO DE TRUCO
VIERNES 3 DE AGOSTO, 21 HS
ORGANIZA:
DEPORTIVO ARMENIO
GRANDES PREMIOS
Asociación Cultural Armenia
Salón Tutundjian
Armenia 1366
* POR PAREJA:.....A 50.000
Inscripciones: Día del Evento
o al 774-1050

SE NECESITA
Empleado Vendedor y Cadete
SARAFIAN HNOS.
LARREA 229

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Registro Notarial 1094
Florida 716 2° Piso — Of. "K"
T.E.: 322—2768

Daniel Youssefian e Hijos
S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357 Buenos Aires
TE. 48-9442/5298

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

Periódico Armen
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULT
TEKEYAN
Redacción y Admini
Gorriti
1414 CAPITAL FE
T.E.: 771—
Horario de
Lun a Vier de 10
Registro Nac
Propiedad Inte
Nº 17
Director
NAHABET NAHA
Corresponsalía
avisos y suscrip
BRASIL
Sr. Hrair
Av. Conego
Cep. 0057
T.E.: 813-